

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक



वर्ष २६

अंक १००

२०८१ साल भाद्र ११ गते मंगलबार (27 August, Tuesday, 2024)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

जसपा नेपालमा पदाधिकारी चयन

केन्द्रीय समितिलाई पूर्णता, केन्द्रीय समितिहरू गठन, बारालाई लोप्या

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालको महाधिवेशन सम्पन्न भएको साढे दुई महिनापछि पदाधिकारी चयन गरिएको छ ।

अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले सोमबार चयन गरेका पदाधिकारीहरूमध्ये रकम चेम्जोग सहअध्यक्ष बनेका छन् । उनी सहअध्यक्षमा महाधिवेशनमा उम्मेदवारी दिएका थिए । तर चुनाव जित्ने उनको सम्भावना न्यून थियो । सहअध्यक्षका लागि सर्वाधिक प्रतिनिधिको समर्थन पाएका राजकिशोर यादवलाई उपाध्यक्षमा भारिएको छ । संशोधित विधान अनुसार ५ जना उपाध्यक्षमा यादवसहित, मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव, गोविन्द चौधरी, शिवलाल थापामगर र विद्युत बज्राचार्य रहेका छन् । तर उपाध्यक्षमा भने महिलालाई स्थान दिएको छैन ।

त्यसैगरी महासचिवमा लालबाबु राउत र रामकुमार शर्मालाई मनोनित गरिएको छ । उपाध्यक्ष रहिसकेका राउतलाई एकतह तल भरार महासचिवमा र हालै पार्टी प्रवेश गरेका शर्मालाई महासचिवमा नियुक्त गरिएको छ । शर्मालाई नियुक्तिप्रति पार्टीमा व्यापक असन्तुष्टि देखिएको छ ।

अध्यक्ष यादवले प्रकाश अधिकारी, दीपक कार्की र रेखा यादवलाई उपमहासचिव नियुक्त गरेका छन् । अधिकारी सिरहाबाट, कार्की



धनुषाबाट र यादव मोगंगबाट प्रतिनिधित्व गर्छन् ।

त्यसैगरी सचिवमा लीला सिटौला, शैलेन्द्र साह, सुनी लामा, राजकुमार राई, सुरेश मण्डल, लावपा शेर्पा, कमरुद्दिन राईलाई नियुक्त गरिएको छ । भने कोषाध्यक्षमा सुरिताकुमारी साहलाई अध्यक्ष यादवले चयन गरेका हुन् ।

गत वर्ष जसपा नेपालमा प्रवेश गरेकी साह प्रदेश सरकारमा पटक पटक मन्त्री बनेकी हुन् । उनलाई कोषाध्यक्षमा मनोनित गरेपछि पार्टीका पुराना नेताहरू असन्तुष्ट देखिएका छन् ।

महोत्तरीबाट जसपा नेपाल तत्कालै प्रवेश गरेर ठूला पद पाउनेमा महासचिव शर्मा र कोषाध्यक्ष साह छन् । उनीहरूलाई पदाधिकारीमा चयन गरिएपछि कयौं नेताहरूले मोबाइलको स्वीच अफ गरी बसेका छन् । उच्चस्रोतका अनुसार अध्यक्ष यादवले कोषाध्यक्ष बनाउनेमा विश्वस्त रहेका ठेकेदार

बलराम महतो निराश भएका छन् ।

'हारेको सहारा, हमारा बारा' को नारा दिएर उपचुनावमा उपेन्द्र यादवलाई जिताउने बारा जिल्लालाई पदाधिकारी र कार्यकारिणी समितिमा कुनै स्थान नदिए लोप्या खुवाएको छ । मधेश प्रदेशको निवर्तमान मुख्यमन्त्री केन्द्रीय समितिमा सीमित भएका छन् । विगतमा उनी कार्यकारिणी समितिमा रहेका थिए । सप्तरीबाट नराम्ररी पराजित भएका अध्यक्ष यादवलाई बाराको उपचुनावबाट भारी मतले विजयी गराइएको थियो । त्यसपछि उनी स्वयं उपप्रधानमन्त्री बनेको कारण पार्टी विभाजित भएको यथार्थ रहेको छ । जसपा नेपालमा अध्यक्ष यादवले एकपटक काम लिएपछि विभिन्न गरेको आरोप बाराका पार्टी कार्यकर्ताहरूले आरोप लगाएका छन् ।

मधेश प्रदेशका चर्चित अर्थमन्त्री सञ्जय कुमार यादव पनि केन्द्रीय समितिमा सीमित भएका छन् । मुद्दा लागेर समस्यामा रहेका पूर्व कोषाध्यक्ष विजय यादवलाई केन्द्रीय सदस्यमा समेत स्थान दिएको छैन ।

अध्यक्ष यादवले केन्द्रीय समितिहरू गठन गर्नुका साथै रिक्त रहेका २७ जना केन्द्रीय सदस्यको समेत मनोनयन गरेका छन् । पार्टीको संशोधित विधानमा केन्द्रीय समितिमा कूल २ सय ४१ सदस्य रहने र महिला ३३ प्रतिशत रहने प्रावधान छ ।

MIT जनकपुरधामको BBA मा भर्ना सम्बन्धी सूचना!



शैक्षिक उत्कृष्टताको पर्याय MIT मा सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयद्वारा सम्बन्धन प्राप्त BBA मा MIT विशिष्ट छात्रवृत्ति सहित नामांकनका लागि प्रवेश परीक्षा फारम वितरण प्रारम्भ भई रहेको व्यहोरा सम्बन्धित सबैमा सूचित गरिन्छ ।

BBA मा भर्ना कार्यक्रमहरू :

प्रवेश परीक्षा फारम वितरण	: २०८१ श्रावण २५ गतेदेखि
प्रवेश परीक्षा फारम बुझाउने अन्तिम मिति	: २०८१ भाद्र २५ गतेसम्म (दोब्बर शुल्क सहित भाद्र २८ गतेसम्म)
प्रवेश परीक्षा सञ्चालन हुने मिति र समय	: २०८१ भाद्र ३१ गते विहान ८ बजे
भर्ना अवधि	: २०८१ असोज दोस्रो हप्तासम्म
अभिमूखीकरण कार्यक्रम	: २०८१ असोज १४ देखि २१ गतेसम्म
कक्षा सञ्चालन	: २०८१ कार्तिक २० गतेदेखि

CONTACT US :

ADDRESS
MIT CAMPUS (MIT), BISHARA CHOWK,
JANAKPURDHAM-4

EMAIL
mitcampus.jnk@gmail.com

CALL US NOW
041-425035, 041-426377,
9801670856, 9801670861

WEBSITE
www.mitjnk.edu.np

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- लक्जरीयर्स रुमहरू
- ठूलो पार्किङ
- जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- मल्टीक्यूजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फरेन्स हल
- विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क

९८५४०३०५०२, ९८५४०२७५२९
हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा



सुरक्षित रहौं
रोकथाम मरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाईरसबाट संक्रमित एडिज जातका लामखुटेको टोकाईबाट सदाह । एडिज जातका लामखुटे पानी जम्मा भएको जूनसुकै भाँडोमा पनि हुर्कन सक्दछ ।

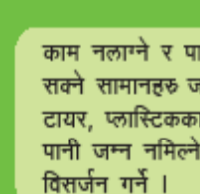
पानी राख्ने भाँडाहरू जस्तै ट्यांकी, ब्रूम, बाटा, बाल्टिन आदिलाई लामखुटे नछिर्ने गरी राम्ररी छोपेर राख्नु । साथै पानी जम्न सक्ने ठाउँमा पानी जम्न नदिन नियमित सफा गर्नु ।



कोठा भित्र लामखुटे मगाउने धूप बाल्ने र लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउनु ।



पुरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाउनु ।



काम नलाग्ने र पानी मरिन सक्ने सामानहरू जस्तै बोतल, टायर, प्लास्टिकका बस्तुहरू पानी जम्न नमिल्ने गरि विसर्जन गर्नु ।



घर/विद्यालयको अर्धोरा कुना-काप्चा, जस्तै: पर्दा पछाडी, खाटमुनि, शौचालय भित्र, डेस्क/बेन्च मुनि आदि जस्ता ठाउँहरूमा किटनाशक औषधि छर्कनु गर्नु ।



कप्टिमा हप्ताको एक पटक ऐर कुलर, पानी ट्यांकी, फूलदानी, गमलामा राखिएको फ्लेटहरू राम्ररी सफा गर्नु ।



हामी सबै मिलेर मात्र डेङ्गी रोकथाम गर्न सक्छौं ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर र विद्यालय भित्र र वरपरका पानी जम्ने सबै ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुटेको फुल नष्ट गरौं ।



नरहा गाउँपालिका
नरहा, सिरहा, मधेश प्रदेश

देशभर वर्षाको सम्भावना

काठमाण्डु । हाल देशभर मनसुनी वायुको प्रभाव रहेको छ । साथै मनसुनीको न्यूनचापीय रेखा पश्चिमतिर सरदर स्थानमा दक्षिणतिर र पूर्वतिर सरदर स्थानको आसपास अवस्थित रहेको जनाइएको छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागद्वारा सोमबार जारी मौसम बुलेटिनका अनुसार हाल देशभर आशिकदेखि साधारणतया बदली रहेको छ भने कोशी र लुम्बिनी प्रदेशका एक-दुई स्थानमा मेघगर्जन र चट्याडसहित हल्का वर्षा भइरहेको छ ।

विभागका अनुसार सोमबार दिउँसो देशभर आशिकदेखि साधारणतया बदली रहने छ । सातै प्रदेशका केही स्थानमा मेघगर्जन र चट्याडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना छ । कोशी प्रदेशको पहाडी भूभागका एक-दुई स्थानमा भारी वर्षाको पनि सम्भावना रहेकोबुलेटिनमा उल्लेख छ ।

यसैगरी, सोमबार राति कोशी, मधेश, बागमती र गण्डकी प्रदेशलाईगत देशको

पहाडी भागमा आशिकदेखि साधारणतया बदली रही बाँकी भागमा आशिक बदलीदेखि मुख्यतया सफा रहनेछ । कोशी, बागमती र कर्णाली प्रदेशका थोरै स्थान तथा बाँकी प्रदेशका एक-दुई स्थानमा मेघगर्जन र चट्याडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको बुलेटिनमा उल्लेख छ ।

सबै प्रदेशका थोरै स्थानमा मेघगर्जन र चट्याडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको पनि जनाइएको छ । कोशी प्रदेशको पहाडी भू-भागको एक-दुई स्थानमा भारी वर्षाको पनि सम्भावना रहेकाले ती क्षेत्रमा हुनसक्ने ग्रेजान बहाव, बाढी, पहिरो तथा भूक्षयको जोखिम वा क्षतिबाट बच्न विभागले आग्रह गरेको छ । साथै यसबाट ती क्षेत्रमा दैनिक जनजीवनलगायत कृषि, स्वास्थ्य, पर्यटन, पर्वतारोहण, सडक तथा हवाई यातायातमा आशिक असर पर्ने सम्भावना रहेकाले आवश्यक सतर्कता अपनाउन विभागले अनुरोध छ । रासस

सरकारले अपराधी नसमाउ, निर्दोष फसाउ र दोषीलाई छाड भन्दैन : प्रधानमन्त्री ओली

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले मुलुकको शान्तिसुरक्षाको प्रमुख जिम्मेवारीमा रहेको नेपाल प्रहरीले आपराधिक घटनाको पूर्वअनुमान र अनुसन्धान गरी त्यस्ता घटना हुन नदिनेतर्फ सदैव सचेत भएर काम गर्न निर्देशन दिनुभएको छ । जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंकोकाठमाडौंमहानगरपालिका-११ भद्रकालीस्थित नवनिर्मित भवनको आज उद्घाटन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले अस्थिरता र अराजकता मच्चाउन खोज्ने प्रयासप्रति ह्रदयम सचेत भएर जनतालाई शान्ति सुरक्षा दिने मामिलामा दृढताका साथ काम गर्न नेपाल प्रहरीलाई निर्देशन दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "वर्तमान सरकारले कुनै पनि अपराधीलाई नसमाउ भन्दैन, निर्दोषलाई फसाउ भन्दैन र दोषीलाई छाड्दैन ।" वर्तमान सरकार देश र जनताको पक्षमा केही गर्नु भन्ने भावनाका साथ गठन भएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले संविधान र कानूनबमोजिम कर्तव्य निर्वाह गर्न उन्नत ज्ञानको प्रयोग गरी जनतालाई गुणस्तरीय सेवा दिन निर्देशन दिनुभयो । "यो सरकार केवल अर्को सरकार होइन, यसले केही गर्नु भन्ने भावनाका साथ अस्थिरताका ठाउँमा स्थिरताको प्रवृत्ति बोकेको छ", प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो ।

प्रहरीमा बढुवा र सरुवाका अपनानाउ विभागले अनुरोध छ । रासस



गर्दै उहाँले भन्नुभयो, "भोला थैला बोकेर कसैकामा कुदनु पर्दैन, अहिलेको सरकार भात-रोटी खान्छ, घूस खाँदैन, तपाईंहरु कर्तव्यपालनामा पूर्ण स्वतन्त्र भएर ढुककले

लाम्नुस्, अवाञ्छित र अनुचित प्रभावमा नलाम्नुस् ।" प्रहरीले साबिकको नेपाल खाद्य संस्थानसँग रु एक अर्ब १० करोडमा १५ रोपनी जग्गा खरिद गरेर रु एक अर्ब

२६ करोडको लागतमा अत्याधुनिक भवन निर्माण गरेको हो । जिल्ला परिसर काठमाडौं २०१२ सालमा हुनमानढोकाबाट सञ्चालन भएको थियो । रासस

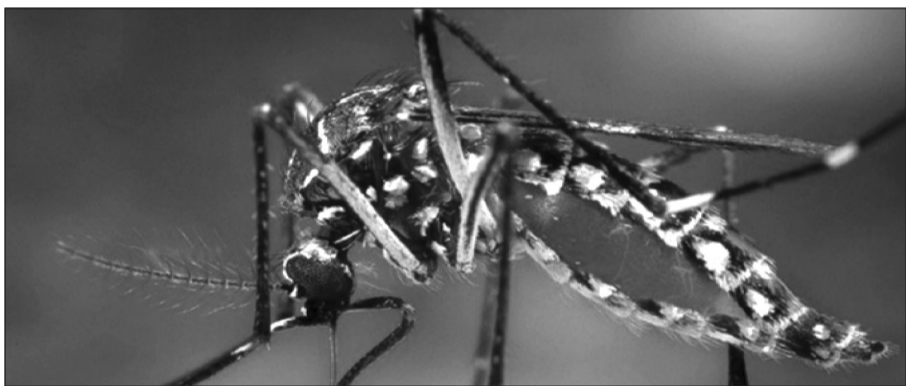
टाटा सुमो र मोटरसाइकल ठोक्किदा दुईजनाको मृत्यु

दुई समाचारदाता रौतहट । रौतहटको चन्द्रपुर-४ स्थित राजमार्गको पश्चिम धन्सार पुल नजिक पश्चिमबाट पुर्व तर्फ आउँदै गरेको टाटा सुमो र पुर्वबाट पश्चिम तर्फ जाँदै गरेको मोटरसाइकल एक आपसमा ठोक्किदा दुई जनाको मृत्यु भएको छ ।

जिल्लाको निजगढबाट चन्द्रनिगाहपुर आउँदै गरेको बागमती प्रदेश ०३-०११ च ५३१ नम्बरको यात्रुवाहक टाटा सुमो र चन्द्रनिगाहपुरबाट निजगढ जाँदै गरेको प्रदेश १-०२-०४३ प ८०२५ नम्बरको मोटरसाइकल चन्द्रपुर नगरपालिका-४ स्थित धन्सार पुल नजिक एक आपसमा ठोक्किदा मोटरसाइकलमा सवार सुनसरी जिल्ला धरान उपमहानगरपालिका-१५ निवासी ३३ वर्षीय तुलसी ओझा र मोरंग जिल्लाको सुन्दरहरेचा नगरपालिका-११ का विवश सापकोटाको मृत्यु भएको इलाका प्रहरी कार्यालय चन्द्रनिगाहपुरले जनाएको छ ।

रौतहट प्रहरीले टाटा सुमो नियन्त्रणमा लिइ अनुसन्धान गरिरहेको छ भने मृतकको शव पोष्टमार्टमको लागि अस्पतालमा राखिएको छ ।

पाँच सय बढीमा डेङ्गी सङ्क्रमण



चितवन । जिल्लाका विभिन्न अस्पतालमा उपचारका लागि आएका बिरामीमध्ये पाँच सय ८८ जनामा डेङ्गी सङ्क्रमण देखिएको छ । अस्पतालमा आएका बिरामीमध्ये दुई हजार तीन सय ९४ जनाको परीक्षण गर्दा पाँच सय ८८ जनामा डेङ्गी सङ्क्रमण देखिएको हो ।

सङ्क्रमितमध्ये चार सय १७ चितवनका छम्भे एक सय ७१ जना जिल्लाबाहिरका रहेका जनस्वास्थ्य कार्यालय चितवनका भेक्टर कन्ट्रोल निरीक्षक राम केसीले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार लामखुट्टेको टोकाइबाट यो रोग लाग्ने गर्दछ । उहाँले भन्नुभयो, "सूर्य उदाएको दुई घण्टा अघि र अस्ताउने समयमा दुई घण्टा अघि लामखुट्टेले टोके गर्छ । त्यो समयमा लामखुट्टेको सम्पर्कमा जो बढी यो त्यसैलाई सङ्क्रमणको जोखिम रहन्छ ।"

साउन यता जिल्लाका सात पालिकामध्ये इच्छाकामना गाउँपालिकामा दुई सय ३६ जनामा

डेङ्गी सङ्क्रमण देखिएको छ । यस्तै, भरतपुर महानगरपालिकामा एक सय सात, खैरहनीमा ११, रत्ननगरमा ४९, माडीमा तीन, राप्तीमा तीन र कालिका नगरपालिकामा आठजनामा सङ्क्रमण देखिएको केसीले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार जिल्लामा भेटिएका सङ्क्रमितमध्ये दुई सय २५ महिला र एक सय ९२ जना पुरुष छन् । वर्षा हुने र घाम लाग्ने हुँदा लामखुट्टेका लागि अनुकूल वातावरण बन्ने भएकाले विशेषगरी भदौ, असोजमा डेङ्गी रोग देखिने गरेको केसीले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "अहिले साउनको सुरुआतदेखि सङ्क्रमण देखिन थालेको छ ।"

यो रोग एडिस जातको पोथी लामखुट्टेको टोकाइबाट सर्ने गर्दछ । बर्सातको महिनासम्मै जतातै पानी जम्न थालेपछि यो रोगको प्रकोप हुने गरेको उहाँले बताउनुभयो । यो लामखुट्टेले प्लास्टिक, टिनका डब्बा, डुमहरु, थोत्रा वा पुराना

टायर, गमला, कुलरमा जम्मा भएको सफा पानी, खुल्ला पानीको ट्याङ्की, आदिमा फुल पार्ने गर्दछ । यी ठाउँमा जम्मा भएको पानीलाई सफा नगर्दा रोगको प्रकोप बढ्ने निरीक्षक केसीले जानकारी दिनुभयो । डेङ्गी रोगको ज्वरो पाँचदेखि सात दिनसम्म रहन सक्ने उहाँले बताउनुभयो । यो रोग लाग्दा आँखाको गेडी तथा टाउको दुख्ने, शरीर कट्कटी दुख्ने, जोर्नी, हड्डी तथा मांसपेशीहरु दुख्ने, शरीरमा बिमिरा आउने र रक्तस्राव हुने, उच्च ज्वरो आउनेलगायत लक्षण देखापर्छ ।

यस्तै, वाकवाकी लाग्ने, बान्ता हुने, पेट दुख्ने, नाक वा गिजाबाट रगत बग्ने, रक्तस्राव हुनेजस्ता लक्षण देखापर्ने केसीले बताउनुभयो । डेङ्गी ज्वरो विषाणुका कारण हुने भएकाले यसको निश्चित उपचार भने नहुने उहाँको भनाइ छ । डेङ्गीबाट बच्ने मुख्य उपाय भनेको लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्नु रहेको जनस्वास्थ्य कार्यालय चितवनले जनाएको छ । रासस

सुख्खाबन्दरगाह भन्सारको राजस्व लक्ष्य घटाइयो

वीरगञ्ज । पर्सिस्थित सिर्सियास्थित सुख्खाबन्दरगाह भन्सारकार्यालयले लक्ष्यअनुसारको राजस्व सङ्कलन गर्न नसकेपछि आब २०८१/८२ मा पाँच अर्ब लक्ष्य घटाइएको छ । कार्यालयले विगत दुई वर्षदेखि लक्ष्यानुसारको राजस्व सङ्कलन गर्न नसकेपछि भन्सार विभागले गत आवको तुलनामा चालु आवमा पाँच अर्बले लक्ष्य घटाएको हो ।

भन्सार विभागले सुख्खाबन्दरगाह भन्सार कार्यालयलाई चालु आवमा रु



६० अर्ब चार करोड ८७ लाख ९७ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । सुख्खाबन्दरगाह भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत धनवहादुर बरुवालले भन्सार विभागले कार्यालयलाई चालु आवमा रु ६० अर्ब चार करोड राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरेको बताउनुभयो । "कार्यालयले गत आवमा लक्ष्यको ७१ दशमलव ७५ प्रतिशत राजस्व असुली

गरेको थियो । आब २०७९/८० को तुलनामा आब २०८०/८१ मा रु पाँच अर्बभन्दा धेरै राजस्व सङ्कलन गर्न सकिएको थियो", उहाँले भन्नुभयो, "गत आवमा लक्ष्यानुसारको राजस्व सङ्कलन हुन भने सकेन ।"

भन्सार विभागले आब २०८०/८१ मा कार्यालयलाई रु ६५ अर्ब ९४ करोड एक लाख २२ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरेको थियो । तर कार्यालयले सो अवधिमा लक्ष्यको लक्ष्यको ७१

दशमलव ७५ प्रतिशत अर्थात् रु ४७ अर्ब ३१ करोड एक लाख ९० हजार राजस्व सङ्कलन गरेको थियो । विभागले कार्यालयलाई आब २०७९/८० मा पनि रु ६७ अर्ब ४३ करोड ८६ लाख ९४ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको थियो । तर कार्यालयले सो आवमा पनि लक्ष्यको ६२ दशमलव ८८ प्रतिशत अर्थात् रु ४२ अर्ब ४० लाख २२ हजार ९३ रकम राजस्व सङ्कलन गरेको थियो । रासस

स्क्रब टाइफसका बिरामीको संख्यामा वृद्धि

बागमती । मकवानपुरमा स्क्रब टाइफसका बिरामी बढेका छन् । साउन सुरु भएसँगै मकवानपुरमा फाइफुङ देखिने स्क्रब टाइफसका बिरामी पछिल्लो समय ठूलो संख्यामा देखा पर्न थालेको हो ।

यही साउनदेखि हालसम्म मकवानपुरमा स्क्रब टाइफसका बिरामीको संख्या ७० पुगेको जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख कृष्णबहादुर मिश्रले जानकारी दिनुभयो । डेङ्गी सङ्क्रमणसँगै स्क्रब टाइफसका बिरामी सबैभन्दा बढी हेटौँडा उपमहानगरपालिकामा भेटिएका छन् ।

हेटौँडा उपमहानगरपालिकामा ३९ जना स्क्रब टाइफसका बिरामी फेलापरेको प्रमुख मिश्रले बताउनुभयो । यस्तै मकवानपुरगढीमा नौ, मनहरी गाउँपालिकामा छ, बकैया गाउँपालिकामा सात, भीमफेदी गाउँपालिकामा चार, बागमती गाउँपालिका, कैलाश गाउँपालिका र राक्सिराड गाउँपालिकामा एक-एकजना स्क्रब टाइफसका बिरामी फेलापरेको प्रमुख मिश्रले जानकारी दिनुभयो । मुसाको माइट नामक किर्नाको टोकाइबाट स्क्रब टाइफस हुने भएकाले सचेतना अपनाउन प्रमुख मिश्रले आग्रह गर्नुभयो ।

पछिल्लो एक महिनामा मकवानपुरमा डेङ्गी सङ्क्रमितको संख्या बढ्दै गएको छ । यही साउन १ गतेदेखि हालसम्म मकवानपुरमा एक सय ४३ डेङ्गी



सङ्क्रमित फेला परेका छन् । जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख कृष्णबहादुर मिश्रका अनुसार ७९ महिला र ६४ पुरुष गरी मकवानपुरमा एक सय ४३ जनामा नयाँ डेङ्गी सङ्क्रमित फेला परेका छन् । जसमध्ये सबैभन्दा बढी हेटौँडा उपमहानगरपालिकामा एक सय चार, मनहरी गाउँपालिकामा १६, मकवानपुरगढी गाउँपालिकामा आठ, बकैया गाउँपालिकामा छ, भीमफेदी गाउँपालिकामा तीन, बागमती गाउँपालिका र कैलाश गाउँपालिकामा एक-एक जनामा डेङ्गी सङ्क्रमण पुष्टि भएको प्रमुख मिश्रले बताउनुभयो ।

वर्षायामको समय भएकाले डेङ्गी सङ्क्रमित अझै बढ्न सक्ने भएकाले स्थानीय तहसँगको समन्वयमा जनचेतनामूलक

सन्देश प्रवाह तथा लामखुट्टे मार्ने अभियान अघि बढाइएको प्रमुख मिश्रको भनाइ छ ।

यता डेङ्गी सङ्क्रमणको उच्च जोखिममा रहेको हेटौँडा उपमहानगर क्षेत्रमा लामखुट्टेको लाभाँ खोज्ने र नष्ट गर्ने अभियान सुरु भएको छ । हेटौँडा उपमहानगरपालिकाले नगरका विभिन्न वडामा लामखुट्टे लाभाँ खोज्ने र नष्ट गर्ने अभियान सुरु गरेको हो । पानी जम्ने ठाउँलाई पुर्ने, लामखुट्टेको लाभाँ खोज्ने र नष्ट गर्ने, जोखिम क्षेत्रमा स्त्रे गर्ने तथा डेङ्गीबाट जोगिन अपनाउनुपर्ने सावधानीबारे सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको हेटौँडा उपमहानगरपालिकाका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख सूर्यप्रसाद तिवारीले बताउनुभयो । रासस

तपाईंको आज

पण्डित : ब्रम जी

मेष : नयाँ कार्य हुने ।
वृष : बौद्धिक क्षमता ।
मिथुन : प्रतिभा सम्पन्नता ।
कनकट : शिक्षामा उन्नति ।
सिंह : पारिवारिक सुख ।
कन्या : धन वृद्धि सम्बन्ध ।
तुला : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख ।
वृश्चिक : सुख समृद्धि हुने ।
धनु : भ्रमण अवसर हुने ।
मकर : अवसर प्राप्त ।
कृष्ण : वाद विवादबाट बच्नु ।
मीन : पुरस्कार प्राप्त लाभ ।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रै पाइन्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्यूज शाखा	५१००३४, ५१००३५
प्रहरी (हप्टीलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१००९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५०१९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१/५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङ्गहोम	५२९११८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
 बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
 बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
 अन्न क्षेत्र : मिश्रुक भोजन
 दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
 सन्ध्या पूजा आरती:सोँभो : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
 मंगल आरती : ०७:३० बजे
 महापसाद भोग : १२:०० बजे
 दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
 सन्ध्या पूजा आरती सौँभो : ०७:०० बजे
 रात्रि भोग : ०९:०० बजे
 पट बन्द : ०९:१५ बजे



श्रीकृष्ण जन्माष्टमीको अवसरमा जनकपुरधाममा भएको विशाल कलश यात्रामा राष्ट्रिय मुक्ती क्रान्तिका अध्यक्ष राजेन्द्र महतो सहभागी ।

तस्विर : टुडे

ओमानका विदेश मन्त्री नेपाल भ्रमणमा



काठमाण्डु । ओमानका विदेश मन्त्री सय्यद बद्र बिन हमाद बिन हम्द अल्बुसैदी

उहाँ परराष्ट्रमन्त्री डा आरजु राणा देउवाको निमन्त्रणा यही मधौ १० र ११ गते नेपाल भ्रमणमा आउनुभएको हो । भ्रमणका दौरान दुवै देशका विदेश मन्त्रीहरूबीच नेपाल-ओमान सम्बन्धलाई थप प्रगाढ बनाउने र अन्य विविध विषयमा द्विपक्षीय भेटवार्ता तथा छलफल हुने परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । ओमानका विदेशमन्त्रीले भ्रमणका अवसरमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल र प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसँग छुट्टाछुट्टै शिष्टाचार भेट गर्नुहुनेछ ।

नेपालको दुई दिने औपचारिक भ्रमणका लागि सोमबार अपराह्न यहाँ आउनुभएको छ । उहाँलाई त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा परराष्ट्र सचिव

सेवा लम्सालले स्वागत गर्नुभयो । उहाँ परराष्ट्रमन्त्री डा आरजु राणा देउवाको निमन्त्रणा यही मधौ १० र ११ गते नेपाल भ्रमणमा आउनुभएको हो । भ्रमणका दौरान दुवै देशका विदेश मन्त्रीहरूबीच नेपाल-ओमान सम्बन्धलाई थप प्रगाढ बनाउने र अन्य विविध विषयमा द्विपक्षीय भेटवार्ता तथा छलफल हुने परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । ओमानका विदेशमन्त्रीले भ्रमणका अवसरमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल र प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसँग छुट्टाछुट्टै शिष्टाचार भेट गर्नुहुनेछ । उहाँ मंगलबार भदौ ११ गते काठमाडौँबाट प्रस्थान गर्नुहुने कार्यतालिका छ । रासस

मौलिक संस्कृति बिसिने होइन, विश्वव्यापी बनाउने हो : प्रधानमन्त्री

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले नेपालमा रहेका अनेकौँ सांस्कृतिक तथा मौलिक परम्पराहरूको जगेना गदै तिनीहरूको विश्वव्यापीकरण गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ । गौरापर्वाको अवसरमा सोमबार टुँडिखेलमा आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीलेनेपालमा उपलब्ध प्राकृतिक र सांस्कृतिक विविधता जगेना गर्न सबैले जिम्मेवारी बोध गर्नुपर्ने बताउनुभयो । "हामीसँग अनेकौँ सांस्कृतिक विविधता र मौलिक संस्कृति छन् । त्यसलाई बिसिने होइन, विश्वव्यापी बनाउने हो", उहाँले भन्नुभयो । प्रधानमन्त्री ओलीले सुदूरपश्चिम क्षेत्र नेपालको सम्यक्ताको उद्गमस्थल रहेकोसमेत उल्लेख गर्नुहुँदै त्यहाँको संस्कार शैली र परम्परालाई संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न सक्नुपर्ने बताउनुभयो ।

सोही अवसरमा नेपाली काँग्रेसका सभापति एवं पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले गौरापर्वा सुदूरपश्चिम र कर्णालीको मौलिक चाड रहेको बताउँदै यसले एकता र भातृत्वको सन्देश दिएको बताउनुभयो । त्यस्तै, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बद्रिप्रसाद पाण्डेले गौरापर्वाले आत्मअनुशासन, मर्यादा, सद्भाव र आत्मियताको सन्देश बोकेको बताउँदै सबैले त्यसलाई व्यवहारमा पनि ल्याउनुपर्ने बताउनुभयो । वन तथा वातावरणमन्त्री ऐनबहादुर शाही ठकुरीले सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा निकै सम्मान र आत्मियताका साथ गौरापर्वा मनाउने गरेको उल्लेख गर्दै राष्ट्रिय एकता र सद्भावका लागि यो पर्वले भूमिका खेल्ने बताउनुभयो । मुलुकका हरेक चाडवाड र पर्वहरूले राष्ट्रियता एकतालाई अझ मजबुद बनाउने उहाँको भनाइ छ । पूर्वउपप्रधानमन्त्री डा भीमबहादुर रावलले गौरापर्वाका



अवसरमा स्वदेश तथा विदेशमा रहेका नेपालीहरूको सुख, शान्ति, समृद्धिको कामना गर्नुभयो । हरेक वर्ष भाद्र शुक्ल पञ्चमीदेखि अष्टमीसम्म सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा विशेष रूपमा मनाइने यस पर्वमा भगवान् शिव र पार्वतीको पूजा अर्चना गरी व्रत बस्ने गरिन्छ । राजधानीमा बसोबास गर्दै आएका सुदूरपश्चिमवासीले सोमबार टुँडिखेलमा गौरापर्वा मनाएका छन् । सो अवसरमा टुँडिखेलमा सुदूरपश्चिम र कर्णाली क्षेत्रका मौलिक नाँचका गरी पर्व मनाइएको हो । डेउडा खेलेर, फाग तथा धमारी गाएर गौरा मनाइएको हो । रासस

बस दुर्घटना: उपचाररत १६ मध्ये सात जना डिस्चार्ज

काठमाण्डु । तनहुँको आँबुखैरेनीस्थित मर्सयाइदी नदीमा शुक्रबार बिहान भएको बस दुर्घटनामा घाइते भई काठमाडौँ महाराजगञ्जस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पतालमा उपचाररत १६ जनामध्ये सात जनालाई सोमबार डिस्चार्ज गरिएको छ । पोखराबाट काठमाडौँतर्फ आउँदै गरेको भारतीय पर्यटक सवार युपी ५३ एफटी ७६२३ नम्बरको भारतीय बस आँबुखैरेनीको एना पहरामा दुर्घटनामा परेको थियो ।

अस्पतालका डा रोहित सिंहले रासससँग भन्नुभयो, "बस दुर्घटनामा घाइते भएका १६ जनालाई उपचारका लागि अस्पतालमा ल्याइएकामा आज सात जनालाई डिस्चार्ज गरेका छौं, बाँकी नौ जनाको अस्पतालमै उपचार भइरहेको छ, सबैको अवस्था सुधोरोउमुख छ ।"

सोमबार डिस्चार्ज हुनेमा ५६ वर्षीया भारती पाटील, ४२ वर्षीया बर्षाभन्ना, ७० वर्षीया कुमुदिनी भाम्रे, ४९ वर्षीया रानी सरोदे, ५९ वर्षीय हेमराज सरोदे, ४५ वर्षीया निलिमा भिरुड, ६५ वर्षीय



सुनिल धाण्डे रहेको अस्पतालले जनाएको छ । बाँकी नौ जना घाइतेमध्ये चार जनाको आइसियुमा उपचार भइरहेको छ । हाल ५१ वर्षीय प्रविन पाटील, ५३ वर्षीय अविनास पाटील, ५९ वर्षीय अनन्त इङ्गो, ४७ वर्षीया सिमा इङ्गो, ५८ वर्षीया आशा बोण्डे, ६२ वर्षीय नैनेश्वर बोण्डे, ५० वर्षीया शारदा पाटील, ४७ वर्षीया रेखा सुरवाडे तथा ५८ वर्षीया आशा पाटील उपचाररत रहेको अस्पतालले जनाएको छ । डा सिंहले भन्नुभयो, "घाइतेहरू

अधिकांशको हात, खुट्टा, निधार, टाउको, छाती, ढाढलगायतका ठाउँमा गहिरो चोट लागेको छ, उहाँहरूको अवस्था सुधोरोउमुख छ ।"

उपचार गराइरहेका ५९ वर्षीय अनन्त इङ्गोले आफूहरूको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार आइरहेको बताउनुभयो । "हामीले राम्रो उपचार पाएका छौं, समयमै राम्रो उपचारका कारण हाम्रो ज्यान बच्यो, सबैलाई धन्यवाद छ ।" दुर्घटनामा २७ जना भारतीय पर्यटकहरूले ज्यान गुमाएका थिए । रासस

कर्मचारी आवश्यकता सम्बन्धि सुचना

प्रकाशित मिति: २०८१।०९।११

हाल प्लान इन्टरनेशनलको साभेदारीमा जर्कनन्दिनी गाउँपालिका र बिदेह नगरपालिकामा संचालित Girls Standing Strong (GSS) Project अर्न्तगत १ जना कार्यक्रम अधिकृत (Project officer) र केहि Field Supervisor पदको लागि निम्न अनुसारको योग्यता र अनुभव भएकाहरूले विज्ञापन भएको मितिले ७ दिन भित्र आवेदन गर्न आहवान गरिएको छ ।

जनस्वास्थ्य विषयमा स्नातक (BPH) र १-२ वर्षको कार्य अनुभव अथवा स्वास्थ्य सहायक (HA)। मई प्रारम्भिक वाल विकासमा ३-५ वर्षको अनुभव

- अनुभव:**
- प्रारम्भिक वाल विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरूमा काम गरेको ।
 - परियोजनाको योजना अनुसार सामुदायिक स्तरका क्रियाकलापहरूको योजना बनाउन र कार्यन्वयन गर्न सकेको ।
 - स्थानीय सरकारको कार्यालय, प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, HFOMC र FCHV जस्ता स्थानीय तहका सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्न सकेको ।
 - स्थानीय एफएम मार्फत मुख्य सन्देशहरूको प्रसारण गर्न सकेको ।
 - अभिभावक शिक्षा सत्र र संवाद सत्र सञ्चालन गर्न सामुदायिक स्तरीय सहजकर्तालाई प्राविधिक सहयोग गर्न सकेको ।
 - सामुदायिक स्तरको तालिम आयोजना गर्न वा सहजीकरण गर्न सहयोग गर्न सकेको ।
 - फिल्ड अधिकृत र सामाजिक परिचालकहरूबाट कार्यक्रमका क्रियाकलापहरू कार्यसम्पादनको नियमित अनुगमन, मूल्यांकन र सहजीकरण गर्न सकेको ।
 - मासिक, त्रैमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी गर्न सकेको ।
 - कम्प्यूटर संचालनमा खास गरि वर्ड, एक्सेल र पावर प्वाइन्टमा राम्रो दखल भएकै तथा इन्टरनेट सम्बन्धि राम्रो ज्ञान भएको ।
 - फिल्ड भ्रमणमा जाने र फिल्ड स्तरीय बैठकहरूमा भाग लिने र प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समस्या समाधानमा सहजीकरण गर्ने ।
 - आवश्यक बैठकहरूमा, कार्यशाला गोष्ठी, तालिम तथा भ्रमणहरूमा भाग लिने ।
 - दुई पत्रि सवारीचालक अनुमति पत्र भएको ।

१. Position: Field Supervisor - केहि

तान्त्रिकीय योग्यता

- १०+२ मा स्वास्थ्य विषय लिई उतिर्ण वा अनमी वा अहेव उतीर्ण गरि सामाजिक परिचालनक तथा फिल्ड सुरभार्डर पदमा कमितीमा २-३ वर्षको कार्य अनुभव भएको ।

अनुभव:

- प्रारम्भिक वाल विकास कमितीमा २ वर्ष काम गरेको ।
- सामुदायिक स्तरमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न स्थानीय स्वास्थ्य सुविधा र FCHV सँग समन्वय तथा तालिमहरू सञ्चालन गर्न सकेको ।
- समुदायमा प्रभावकारी सत्र सञ्चालन गर्न FCHV र संवाद सहजकर्ताहरूलाई समर्थन तथा सहजीकरण गर्न सकेको ।
- पालनपोषण सीप र समर्थित सामग्रीहरूको उचित उपयोगको लागि आमाबाबु र समुदायलाई नियमित सुविधा, निगरानी र गृह भ्रमण गर्न सकेको ।
- समुदायका नेता र शिक्षक र अभिभावकहरूलाई समुदायमा भयमुक्त र अहिंसात्मक बालबालिकाको विकासको वातावरण सिर्जना गर्न सहजीकरण गर्न सकेको ।
- सेवाग्राहीहरूको अलग-अलग तथ्याङ्कको संकलन तथा कम्पाइल गर्न सकेको ।
- घर र समुदायमा पनि बालबालिका र लैङ्गिक मैत्री वातावरण सिर्जना गर्न अभिभावकहरूलाई सहजीकरण गर्न सकेको ।
- मासिक, त्रैमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्न सकेको ।

दस्तावेजका साथ संलग्न गर्नु पर्ने आवश्यक कागजातहरू:

- नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- कमितीमा २ जना सन्दर्भ ब्यक्तिहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर सहितको व्यक्तित्व विवरण (Bio-Data)
- शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र, तालिम तथा कार्य अनुभव पुष्टि हुने कागजातहरूको प्रतिलिपि ।
- उमेर:- १८ देखि ४५ साल सम्मका व्यक्तिहरू मात्र माथि उल्लेखित पदहरूका लागि योग्य हुनेछन ।

नोट: आवेदनमा पदको नाम स्पष्ट उल्लेख भएको हुनु पर्ने छ । प्रारम्भिक छनौटमा परेका उम्मेदवारहरूलाई मात्र लिखित परिक्षा तथा अन्तरवार्ता प्रक्रियामा समावेश गराइने छ । महिला, दलित, जनजाति, मधेशी, सिमान्तीकृत स्थानीयहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ । कर्मचारीको पारिश्रमिक र अन्य सुविधाको हकमा संस्थाले तोकेको अनुसार हुनेछ । कर्मचारी भर्ना सम्बन्धमा कसैको पक्षमा कुनै प्रकारको हस्तक्षेप हुने खालको अनावश्यक दबाव आएको ठहर भएको खण्डमा उक्त उम्मेदवारको निवेदन स्वतःअमान्य ठहरिने छ ।

दस्तावेज दिने अन्तिम मिति: २०८१.०९.१० गते (2 September 2024) साँझ ५:०० बजे सम्म । आवेदनलाई कार्यलयमा स्वयम् उपस्थित भएर अथवा इमेल मार्फत पनि पठाउन सकिने छ ।

विस्तृत जानकारी तथा आवेदन दिने सम्पर्क ठेगाना:

सामाजिक विकास र अनुसन्धान केन्द्र (SDRC)

मिल्स एरिया-१, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, धनुषा, नेपाल
फोन: ०४१-५-९०३७६
इमेल: vacancysdrc22@gmail.com
www.sdrcnepal.org

अवकाशप्राप्त इन्जिनियरको कृषि कर्म

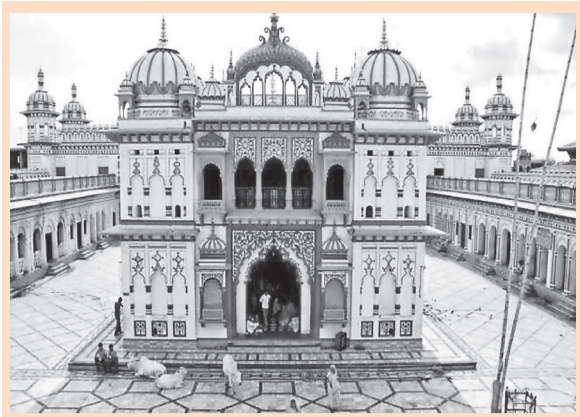
सिरहा । जल तथा ऊर्जा आयोगबाट प्राविधिक उपसचिव (इलेक्ट्रोनिक इन्जिनियर) बाट दुई वर्षअघि अवकाश भएयता लहान-१६ का सुकदेव चौधरी कृषि कर्ममा रमाइरहनुभएको छ । अध्ययन र अनुभवको क्षेत्र फरक भए पनि कृषि कर्म मनमा शान्ति दिने अस्त्र भएको उहाँले सुनाउनुभयो । उमेरले दशक पूरा गर्नुभएका उहाँको लोभलाग्दो व्यावसायिक फलफूल खेती देख्दा धेरैले प्रशंसा गर्ने गरेका छन् ।



उहाँले लहान बजारबाट १० किलोमिटर उत्तरतर्फ चुरेको काखमा अवस्थित करिब चार विघा आफ्नै जमिनमा 'कालिका कृषि फर्म' दर्ता गरी डुगान फ्रुट, ऑफ, लिची, कागती, अम्बा, स्याउ, मेवा लगायत फलफूल खेती गरिरहनुभएको छ । त्यसबाहेक चारवटा माछा पोखरी पनि छन् । विसं २०६५ मा ऊर्जासम्बन्धी विदेश भ्रमणमा छिमेकी मुलुक चीन गएको बेला ऊर्जा र कृषिसम्बन्धी अवलोकनबाट कृषिमा नेपालमा पनि केही गर्न सकिने सङ्कल्प लिएर अवकाश हुनुभन्दा चार वर्ष अगाडि नै कृषि फर्म दर्ता गराएर पूर्वाधार तयार गरिएको चौधरीले जानकारी दिनुभयो । प्राविधिक क्षेत्रमा सिद्धहस्त चौधरीलाई आकाशपछि पनि सोही क्षेत्रमा काम गर्ने अवसरको कुनै कमी थिएन । तर पनि उहाँ अवकाशपछि कृषि कर्ममा समर्पित हुनुभयो । "एउटै पैसा जीवन्तगरी गरिरहदा दिक्क लाग्ने हुँदो रहेछ । शरीर र दिमागलाई पनि कुनै फरक पैसा र व्यवसायको स्वाद लिने रहर लाग्ने रहेछ सायद । मलाई पनि त्यही रहरले छो-चो-चो", चौधरीले भन्नुभयो । सामाजिक रूपमा इन्जिनियरिङ पेसालाई निकै प्रतिष्ठित पेसाका रूपमा हेरिन्छ । तर कृषि कर्ममा

रमाउनेहरूले त्यसप्रकारको सम्मान पाइसकेका छैनन् । विभिन्न देशमा भ्रमण गर्दा त्यहाँको आधुनिक कृषि प्रणाली र कृषकलाई सरकारले दिएको महत्त्वले आफूलाई प्रभावित बनाएको चौधरीको भनाइ छ । चौधरीको घर वरिपरि फलफूलको आकर्षक र लोभलाग्दो खेतीले जो कसैको मन मोहित बनाउँछ । करिब ३० लाख लागतमा सुरु गर्नुभएको व्यावसायिक कृषि खेतीबाट चौधरीले मुनाफा प्राप्त गर्न थालिसकनुभएको छ । "जागिरबाट अवकाश हुनुभन्दा केही वर्षअघिदेखि नै डुगान खेती सुरु गरिसकेको थिए । त्यसपछि फलफूल खेती, माछा र माहुरीपालन पनि एकसाथ सुरु गरेको छु", चौधरीले भन्नुभयो, "दुई वर्ष अघिदेखि १४ कठ्ठा क्षेत्रफलमा लगाइएको व्यावसायिक डुगान फ्रुटका फेतीले सोचेभन्दा राम्रो सफलता पाएको छु, अन्य फलफूलका बिरुवा

अवस्थामा रहेको र कुनै औषधि खानु नपरेको चौधरी बताउनुहुन्छ । "केही नगरी बसेर दिन कटाउनु भनेको रोग पाल्नु जस्तै रहेछ । त्यो भन्दा त कृषि कर्मले शरीर पनि फुलिँला, खाने कुरा पनि अर्थात्क उपचादन हुने । विभिन्न रोगबाट छुटकारा पनि", चौधरीले भन्नुभयो । चौधरीले खेतीमा आर्गानिक कम्पोष्ट मल प्रयोग गर्नुभएको छ । उहाँले अहिले पाँच जना स्थानीयलाई नियमित रोजगारीमा काम पनि दिलाउनुभएको छ । युवाहरू बेरोजगार भएर भीतारिने समस्या देख्दा आफूलाई दुःख लाग्ने चौधरी बताउनुहुन्छ । "मेहनत गर्ने हो भने जीविकोपार्जन गर्न कुनै समस्या छैन । तर, त्यसको लागि स्पष्ट दृष्टिकोण र सरकारको स्पष्ट नीति चाहिन्छ । नेपालमा जमिनको महत्त्व नबुझेर विदेश जाने प्रवृत्ति छ । किन विदेश जानु ? खेतबारी बोभै किन छोड्नु ? विदेशमा गर्ने जति मेहनत यही गर्ने हो भने यहाँको माटोमा सुन फलाउन सकिन्छ", चौधरीले भन्नुभयो । अवकाश प्राप्त कर्मचारी तथा अन्य कृषि कर्ममा लाम चान्हेका लागि सुकदेव चौधरी उदाहरण भएको लहान नगरपालिका कृषि शाखाका संयोजक तथा वडा नम्बर १२ का वडाध्यक्ष बदीनारायण चौधरीको भनाइ छ । उहाँ भन्नुहुन्छ, "म आफैँ कृषिको निर्देशक भएर अवकाश पाएको व्यक्ति हुँ । अवकाश पश्चात राजनीतिमा जोडिए । अहिले दोस्रो कार्यकालको रूपमा वडाध्यक्ष भएको छु । लहान नगरपालिकाको कृषिलाई उद्योग र रोजगारीसँग जोड्न गृहकार्यमा लागेको बेला अवकाश प्राप्त उपसचिव सुकदेव चौधरीले थाल्नुभएको नमूना कृषि फर्मबाट लहान नगरपालिकाले एउटा कृषि प्रयोगशाला भेटाएको अनुभूति गरेका छौं । रासस



अन्वत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्वत्र छैन ॥

सम्पादकीय

इतिहास र च्दै कृष्णाष्टमी

भगवान श्रीकृष्णष्टमी निरन्तर रूपमा रेल्वे स्टेशनमा मनाइँदै आएको छ । रेल्वे स्टेशनका युवाहरूले प्रारम्भ गरेको कृष्ण जन्माष्टमी महोत्सवले ५० वर्ष पूरा गरिसकेको छ । हरेक वर्ष नयाँ प्रयोग र भव्य आयोजन गरी मनाइने श्रीकृष्णाष्टमी महोत्सवमा भगवानको अनेक लीलाको भ्रँकी देखाइन्छ । माटोको कलात्मक मूर्ति बनाएर भगवान श्रीकृष्णको अनेक रूप दर्शाउने स्टेशन एरिया कमिटीले यस वर्ष पनि भव्य आयोजन गरेको छ । स्थानीय वासिन्दाहरूको सहयोगमा युवाहरूले आयोजना गर्ने कृष्णाष्टमी महोत्सवमा अस्वभाविक र अपारदर्शी रूपमा कुनै काम गर्दैनन् । पूजाको खर्च र आम्दानी तत्काल सार्वजनिक गरिन्छ । त्यसले स्टेशन एरियाका युवाहरूले फण्डे ६ दशकदेखि निरन्तर मेलाको आयोजना गर्दै आएका छन् । द्वापर युगमा भगवान श्रीकृष्ण मानव रूपमा प्रकट भएका थिए । भगवान श्रीकृष्णको प्रकाश्य दिवसलाई सनातन धर्मावलम्बीहरूले महोत्सवको रूपमा मनाउने गर्छन् । प्रेम र सद्भाव बाँड्ने भगवान श्रीकृष्णको ज्ञानलाई आत्मसात गर्ने मानव संसारिका मोह, मायाबाट मुक्त हुन्छन् । भगवानको भक्ति र मानव सेवामा सन्तुष्टि प्राप्त गर्छन् । भगवान श्रीकृष्णष्टमीको अवसरमा विभिन्न स्थानहरूमा हिन्दू धर्मावलम्बीहरूले विभिन्न आयोजनाहरू गर्छन् । जनकपुरधाममा भगवान श्रीकृष्णको प्राचीन मूर्तिलाई फालेर मन्दिरसमेत लोप गरिएको अवस्था छ । हाल गोपाल सेवा समितिले भगवान श्रीकृष्णको अतिसुन्दर मन्दिर बनाएका छन् । समितिले हरेक वर्ष भगवानको जन्मोत्सव र छठहार मनाउने गर्छ । कृष्णपक्षको अष्टमी तिथिमा मध्यरात प्रकट भएका भगवान श्रीकृष्णले संसारलाई सबै प्रकारको अधर्मबाट मुक्त गराएका थिए । भारतको वृन्दावन, मथुरा, गोकुल, द्वापर युगलगायतका तीर्थस्थलहरूमा भगवान श्रीकृष्णको जन्मोत्सव विशेष प्रकारले मनाइन्छ । नेपालको ललितपुर अर्वास्थित कृष्ण मन्दिरमा विशेष पूजा गरिन्छ । राष्ट्रपति दर्शनका लागि हरेक वर्ष पुने परम्परा नै छ । विगतमा राजा जान्थे । भगवान श्रीकृष्णको बाल स्वरूपमा बालबालिकालाई सजाएर कृष्ण मन्दिरहरूमा दर्शन गराइन्छ । कृष्ण स्वरूपमा सजिएका बालबालिकाहरू भगवान श्रीकृष्णको बालरूपको फ-फल्को दिने गर्छन् । बालरूपी कृष्ण बनाउने क्रम हरेक वर्ष बढ्दो छ । सनातन धर्मावलम्बीहरूले भगवान श्रीकृष्णलाई तारणहारको रूपमा पुज्ने गर्छन् । श्रीकृष्णाष्टमी दुई दिन मनाइन्छ । पहिलो दिन ब्रतालुहरू उपवास बसी मध्यरात मन्दिरमा भगवानको प्रकाश्य दृश्य दर्शन गर्छन् । त्यसपछि ब्रत पूरा भएको मानिन्छ । दोस्रो दिन मेला र उत्सव मनाइन्छ । भगवान श्रीकृष्णको जन्मोत्सवमा विभिन्न सामाजिक कार्यहरू पनि आयोजन गरिन्छ । कृष्णाष्टमीमा मट्काफोर कार्यक्रम अत्यन्त लोकप्रिय मानिन्छ । भगवान श्रीकृष्ण बाल्यकालमा ग्वालाहरूको घरमा चोरिर माखन खाने र भाँडा फुटाउने गर्थे । यदुकुल गौरव भगवान श्रीकृष्णको मट्का फोड्ने सम्पन्ना स्वरूप नै अहिले पनि मट्काफोड कार्यक्रमको आयोजना गरिन्छ । भगवान श्रीकृष्णको प्रकाश्य दिवसको अवसरमा हार्दिक बधाई, शुभकामना ।



रोशन जनकपुरी

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले एउटा कार्यक्रममा आफ्नो सरकारको प्रशंसा गर्दै भने : 'अहिलेको सरकार भात रोटी खान्छ, घुस, पैसा खाँदैन ।' प्रधानमन्त्रीको यस भनाईको तात्पर्य आफूभन्दा पहिलेको सरकार भ्रष्टाचार गर्थ्यो, घुस खान्थ्यो, ओली सरकारले घुस खाँदैन, भन्ने थियो । विगतमा जतिबेला एमाले विपक्षमा थियो र माओवादी केन्द्र (माके) र नेपाली कांग्रेस(नेका)को सरकार थियो, एमालेले प्रतिपक्षी बेचबाट माके र नेकाका मन्त्री र नेताहरूसँग भ्रष्टाचारको आरोप लगाउने गर्थे । त्यसैले प्रम ओलीले आफ्नो सरकार विगतको सरकारभन्दा भिन्न हो भन्न खोजेको हो ।

तर भात-रोटी त भ्रष्टाचार गर्ने र घुस खानेले पनि खान्छ । अहिलेको सरकार मात्रै होइन, अन्य पार्टीका र पार्टी मात्रै के, सबैले भात रोटी खान्छ । कुनैपनि काम गर्नलाई, बाँचलाई भात रोटी खाने पर्छ । भात रोटी खाएपछि शक्ति आउँछ, र शरीरमा शक्ति आयो भने शिष्टाचारको काम होस वा भ्रष्टाचारका काम, जुनसुकै काम गर्न सकिन्छ । त्यसैले जसले भात रोटी खान्छ, त्यसले भ्रष्टाचार गर्दैन भन्ने हुँदैन । त्यसैले 'यो सरकारले भात रोटी खान्छ' भन्ने भनाईमा प्रमले 'घुस खाँदैन' भनेर थपे ।

तर विगत र अहिलेको वस्तुगत अवस्थालाई विचार गर्ने हो भने तपाईंका विचारहरू तथ्यसंग मिल्दैनन् प्रधानमन्त्री ज्यू । आफू प्रतिपक्षमा हुँदा सहकारी ठगको आरोप लगाउने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका अध्यक्ष रवि लामिछानेसंग मिलेर एमालेले मन्त्रीपरिषद गठन गरेकै हो । त्यति मात्रै किन, माके-नेकाको गठबन्धन सरकार भएको बेला नेकाका मन्त्री र नेताहरूलाई भ्रष्टाचारको आरोप लगाएर खेदो खन्ने गरेको, तर तिनै नेकासंग मिलेर सरकार बनाएपछि अहिलेको एमाले नेतृत्वको गठबन्धन सरकारले भात रोटी मात्रै खान्छ भनेर कसरी पत्याउनु ?

वर्तमान राजनीतिमा 'भ्रष्टाचार' यस्तो जिनिस हो, जसको जिउनार पर्छ सबैले, तर स्वीकार्दैन कसैले पनि । यो 'भ्रष्टाचारको आरोप' यस्तो फटारो हो, जो आफ्ना विरोधी राजनीतिक दल र नेताहरू प्रति सबैले प्रयोग गर्छ र गठबन्धन बनेपनि 'फटारो फिर्ता लिन्छ । वस्तुतः वर्तमान राजनीतिको इन्धन हो भ्रष्टाचार, जसको अभावमा समग्र शासकीय संरचना ठप्प हुनसक्छ । तर राजनीतिक सदाचार र सुचिताको भजन पनि उतिकै लोकप्रिय भजन हो । अहिलेको राजनीतिमा राजनीतिज्ञहरूले गाउने सदाचार र सुचिताको भजन त्यस्तै हो, जस्तो कुनै शाकाहारी र वैरागी बाबाजीले रक्सी र मासु त खाँदैन, तर भजन गर्दै भूटो बोल्छ, मानव मानव बीच भेद गरेर धार्मिक हिंसाको निमित्त प्रेरित गर्छ, मन्दिरको जायजेथा अनेक गोरोखन्दा गरेर आफ्नो व्यक्तिगत नाममा साह्रै, मन्दिरमा चढेको दानदातव्य चोरी गर्छ, वैरागी मन्दिरका साधुले खुलेआम अवैध पत्नी राख्छ

भ्रष्टाचार सत्यम्

; र यति गरेरपनि उस्तै व्यासपीठबाट सामाजिक सदाचार र सुचिता, वैराग्य जीवनको श्रेष्ठताको बडाई गर्न छाडदैन । वर्तमान सत्ता राजनीतिमा भ्रष्टाचार र सदाचारको प्रवचन राजनीतिकर्मिहरूको निमित्त नक्कली बाबाजीहरूले तुलसी कन्ठी माला भन्ड्याएर आफूलाई समर्पित साधु देखाउन खोजे जस्तै हो । विचार गर्ने हो भने प्रधानमन्त्रीको 'भात रोटी खाने, घुस खाने' भनाई यस्तै यस्तै हो ।

विगतमा भारतसंगको विवादास्पद महाकाली सन्धीदेखि हालको एमसीसीसम्म कहिले खुलेआम, त कहिले अकस्मात, संसदीय दलहरूले बेला बेलामा आफ्नो अडान बदल्दै आएका छन्, त्यसमा एमालेपनि पर्छन् । वर्तमानमा नै ललितानिवास काण्ड होस वा भर्खरको चर्चित भुटानी शरणार्थी प्रकरण, गिरिबन्धु प्रकरण र अहिले हट्केक बर्नरहेको नेपाल विद्युत प्राधिकरणले कोरोनाकालमा डेडिक्टेड र टूटलाइन वापत नेपालका कर्पोरेट उद्योगी व्यापारीहरूसँग अबर्को महसुल रकम उठाउने प्रकरण । हरेक मोर्चामा राजनीतिक नमता देखिन्छ ।

विद्युत प्राधिकरणसम्बन्धी मामिलामा सरकारले उद्योगी व्यापारीहरूको पक्षमा जसरी भूमिका खेली रहेको छ र रहस्यात्मक किसिमले घडी घडी बोली फेँदैछ, त्यसले वर्तमान सरकारले 'भात रोटी मात्रै खान्छ' भन्ने भनाई अनमेल देखिन्छ । एकातिर नेत्रिप्राका कार्यकारी निर्देशक कुम्पान थिसिंग आफ्नो पद समेत दाउमा राखेर जसरी भएपनि बक्यौता विद्युत महसुल असुल्ने पक्षमा

मावर्सले संसदीय व्यवस्थालाई रक्सीको टाउको राखेर कुकुरको मासु बेच्ने थलोको रुपमा व्याख्या गरेका छन् । देशमा संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रले केही उपलब्धीपनि ल्यायो । तर अर्थ राजनीतिकरूपमा यस गणतन्त्रको चरित्र जसरी जनविराधी र पूँजीपतिपक्षीय हुँदैछ, त्यो खतरनाक र अफसोसनाक छ । सचेत जमातले सोचौं । तर अहिले त नेपाली राजनीतिमा भ्रष्टाचार सबैभन्दा बलियो सत्य छ । सतावृत्तमा खोज्ने हो भने संघदेखी स्थानीय सरकारसम्म भ्रष्टाचारको गंगा चौतर्फी बगीरहेको छ । यस मामिलामा अनन्त कथा बयान गर्न सकिन्छ ।

देखिएका छन्, र अर्कोतिर सरकार अनेक निहुँमा यसमा भाँजो हाल खोज्दैछ । विद्युत प्राधिकरणले महसुल नतिर्ने कर्पोरेटहरूको लाइन काट्यो, तर स्वयं प्रमले नै अर्थ सरेर, 'लाइन काटेपनि महसुल उठाउन सकिन्छ ? उद्योग संचालन गर्न लगाएर महसुल उठाउनु पर्छ', भनेर लाइन जोडन लगाए । उनले विद्युत प्राधिकरणले पटक पटक ताकेता गरेको र कर्पोरेट उद्योगीहरूले अनेक निहुँ फिक्केको तथ्यलाई उनले उपेक्षा गरे । यसको व्यापक आलोचना भयो र एमालेले बोली फेऱ्यो । ऊ, प्राधिकरणले लगभग २२ अर्बको ठाउँमा ६ अर्ब मात्रै उठाउन चाहेको भनेर दोषी पदाधिकारीहरूलाई कार्वाही गर्ने भनेर विषयलाई अर्कोतिर मोडेर यसलाई निर्णयसम्म पुग्ने नदिने दाउमा देखिन्छ । संसदीय सार्वजनिक लेखा समितिमा बक्यौता रकम जसरीपनि उठाउने निर्णय गर्नुपर्नेमा, हिजो जसरी समितिका अध्यक्ष ऋषिकेश पोखरेलले बहुमत सदस्यको मतको उपेक्षा गर्दै २२ अर्ब ८८ करोड बक्यौता उठाउन नसक्ने पदाधिकारीलाई कार्वाही गर्ने एकतर्फी निर्णय सुनाएर समितिमा उतेजना तथा आक्रामक माहौल सिर्जना गरे र अन्ततः अनिर्णीत

अवस्थामा बैठक स्थगित गरे, त्यसले सरकार विषयलाई अनिर्णयमा राखेर व्यापारीहरूलाई सहयोग गरिरहेको देखिन्छ । यस्मा सार्वजनिक लेखा समितिका सभापति पोखरेलको यसखाले भूमिकाको विरोधमा अहिले सरकारमा रहेको नेपाली कांग्रेसको अनेकौ सदस्यपनि आक्रोशित मुद्रामा देखिए । गज्जब छ नि, एकातिर आम जनताले लोडसेडिङ्ग बेहोर्छे, तरपनि विद्युत महसुल तिर्न ढिलाई गर्दा उसको लाइन काटिन्छ र जरिवाना थपिँदै जान्छ । अर्कोतिर कर्पोरेट पूँजीपतिहरू छन्, जसले जनताले लोडसेडिङ्ग बेहोरीरहेको बेला डेडिक्टेड र टूट लाइनको सुविधा पाउँछ, सरकारले तयगरेको अवधिभन्दापनि कयौं घन्टा बढी विद्युतको उपयोग गर्छ । र, महसुल तिर्नेमा अनेक बहाना गर्छ । प्राधिकरणले छुट दिएपनि तिर्न चाहँदैन, र प्राधिकरणले लाइन काटेमा राजनीतिक बलमा केबला उल्टो दबाब सृजना गर्छ । कस्को हो यो सरकार ? यहाँ रोचक के छ भने नेकौंपनि गज्जब छ । कतिबेला को संग कुरा मिच्छ, कतिबेला मिल्दैन, ठेकानै छैन । को हुनु यस मेल र अनमेलका प्रेक देव ? निश्चय 'भ्रष्टाचारदेव' बाहेक अरुले यस्तो कम्मल गर्न सक्दैनन् ।

एउटा अर्को प्रसंग हेरौं । एमाले र नेका गठबन्धनको नयाँ सरकार बनेपछि सरकारले भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गर्ने सन्दर्भमा पाँचवर्षे हदम्याद तोक्ने चर्चा सार्थो । यो बेमौसमको बाजा जस्तो थियो । विश्वमा कयौं राजनीतिज्ञहरू कयौं दशकपछि भ्रष्टाचार मुद्दामा सजाय पाएको उदाहरणहरू छन् । तर नेपालमा जहाँ

अहिलेपनि कयौं भ्रष्टाचारका पुराना मुद्दाहरू प्रमाणको अभावमा अनुसन्धानमै थन्किएका छन्, त्यहाँ भ्रष्टाचार मुद्दामा हदम्याद तोक्ने बहस विचित्रको छ । राज्यको सम्पत्तिमा भ्रष्टाचार गर्नु ज्यान मुद्दाभन्दा कम हुँदैन । बरु यो ज्यानमुद्दा भन्दापनि बढी सम्बन्धनशील राष्ट्रघात सरह हो, र राष्ट्रघातको हदम्याद कसरी हुनसक्छ ? यस्तो देशमा जहाँ अपराधका प्रमाणहरू सजिलै गोलमाल गर्न सकिन्छ, त्यहाँ हदम्यादको अवधिषम लम्बाउन गाह्रो हुँदैन ।

यो विषय सरकारले प्रतिनिधिसभाको राज्य व्यवस्था र सुरासन समितिमा दफावार छलफलमा लगेको छ । चौतर्फी दबाबको कारण सरकारले पाँचवर्षको हदम्यादलाई संशोधन गरेर दसवर्ष पुऱ्याउने प्रस्ताव गरेको छ । यो प्रस्ताव पारित भयो भने भ्रष्टाचार गर्नेले अनुसन्धान १०वर्ष कटाउन सक्थो भने उ चोखिन सक्छ । यस प्रस्तावमा ठूला तीनवटै दल सामेल छन् । कहँ भ्रष्टाचारीलाई कुनैपनि हालतमा उन्मुक्ति नदिने व्यवस्था गर्नु पर्ने र कहँ हदम्यादको तुलोबाट निकास दिन खोज्दैछन् । प्रश्न

अद्भुत कलाका धनी अप्रतिम भगवान् श्रीकृष्ण



राममणि सिटला

आजभन्दा हजारौं वर्षअघि भदौ महिनाको कृष्ण पक्षको अष्टमी तिथिमा जन्मिएका कृष्णको वैदिक सनातन धर्ममा सर्वोच्च स्थान छ । विश्वभरिका सनातन धर्मावलम्बीले कृष्ण जन्मिएको पावन तिथिलाई कृष्णाष्टमीका रूपमा हर्षोल्लासका साथ मनाउने गर्छन् । यतिखेर कृष्ण मन्दिरमा दर्शनार्थीको घुइँचो लाग्छ । घुमधामका साथ पूजाअर्चना गर्दै उनको आराधना गरिन्छ ।

अद्भुत कला, असीम पुरुषार्थ र परमार्थले भरिएका कृष्ण सर्वत्र वन्दनीय र पुजनीय छन् । उनी सनातनहरू माफक न्हैया, माधव, श्याम, गोपाल, द्वाकाेश, द्वारिकाधीश आदि नामले चिनिन्छन् । सिन्नो वस्त्रधारी सबैभन्दा अधिक र प्रसिद्ध मूर्ति उनकै छ । श्रीकृष्ण संसारभरिका मानिसद्वारा अत्याधिक रुचाइएका अप्रतिम भगवान हुन् । उनी देश, धर्म, सम्प्रदायबाट माथि उठेका सर्वमान्य पुरुष हुन् । आज विश्वमा सबैभन्दा बढी शोध उमेरमाथि बस्छ ।

'कृष्ण' नामबारे अनेकौं व्याख्या छन् । 'कृष्ण' नाममा भएको 'क' काले ब्रह्मणको वाचकलाई बुझाउँछ भने 'ण' कार र 'ष' काले शेषनाग र शिवाललाई बोध गराउँछ उनको 'क' ले धर्मलाई सङ्केत गर्छ । त्यस्तै 'विसर्ग' नारायणको बोधक हो । कृष्ण परब्रह्म, परमात्मा हुन्, भक्तिका दाता हुन् । त्यसैगरी कृष्ण नामको 'क' ले कमलकान्त, 'ऋ' ले राम, 'ष' ले शेषनागको शय्यामा निवासी विष्णु, 'ण' ले नरसिंहलाई बुझाउँछ । यी पूर्णतत्त्व, जुन महामन्त्ररूपी शब्दमा समाहित छ, वास्तवमा त्यही कृष्ण नै हो ।

भगवान् विष्णुका आठौं अवतारका रूपमा द्वापर युगमा जन्मिएका कृष्णलाई सनातन धर्ममा त्यस युगका सर्वश्रेष्ठ पुरुष, युगपुरुष, युगावतारको स्थान दिइएको छ । कृष्ण आदर्श दार्शनिक, निष्काम कर्मयोगी, स्थितप्रज्ञ देवी गुणले सुसज्जित महापुरुष थिए । योगेश्वर कृष्णका समकालीन कृष्ण द्वैपायन व्यासले कृष्णको चरित्रबारे श्रीमद्भागवत र महाभारतमा विस्तृत रूपमा उल्लेख गरेका छन् ।

कृष्ण वसुदेव र देवकीका आठौं सन्तानका रूपमा मथुराको कारागारमा जन्मिएका थिए । देवकी कंसकी बहिनी थिइन् । कंस अत्याचारी राजा थियो । जब ऊ आफ्नी नवविवाहित

बहिनीज्वाइँलाई रथमा चढाएर घर पुऱ्याउन जाँदै थियो, तब आकाशवाणी भयो, "देवकीको आठौं गर्भबाट तेरो मृत्यु हुने छ ।" यो सुनेबित्तिकै उसले बहिनीलाई मार्न तयार उठायो । तब वसुदेवले बिन्ती गरे, "देवकीबाट जति सन्तान जन्मिन्छन्, ती सबै बुभुईँला तर आफ्नी बहिनीलाई नमान्नु ।" कंसले वसुदेवको प्रतिज्ञा स्वीकार गर्नु र उनीहरूलाई मथुराको कारागारमा बन्दी बनायो । कारागारमा देवकीका जति सन्तान जन्मिए, सबैलाई कंसले हत्या गर्नुको सातौं गर्भ देवी योगमायाले भगवान् विष्णुको आज्ञानुसार वसुदेवकी दोस्री पत्नी रोहिणीका गर्भमा सारिदिइन् । जब कृष्णको जन्मको दिन आयो, भगवान् विष्णु प्रकट भएर देवकीलाई आफू उनका छोराको रूपमा जन्म लिन लागेको रहस्य बताए । साथै उनले त्यतिखेर सारा परहेरका निद्रामा हस्त हुने तथा वसुदेवका हतकडी आइँ खुल्ने पनि जानकारी दिए ।

आफूलाई टोकरीमा राखेर गोकुल पुऱ्याउने र नन्दका घरमा भर्खरै जन्मिएको कन्या मथुरा लिएर आज वसुदेवलाई सल्लाह दिए । भगवानुले भनेअनुसार भदौ अष्टमी तिथि, रोहिणी नक्षत्रका बेला मथुराका कारागारमा कृष्णको जन्म भयो । उनकै लीलानुरूप वसुदेव र देवकी हतकडी मुक्त भए । वसुदेवले टोकरीमा राखेर गोकुल लिएर जाँदै गर्दा भदौरे भेलाले यमुना नदी उर्लिरहेकी थिइन् । जब यमुनाले कृष्णको दर्शन गरिन्, तब वसुदेवका निमित्त बाटो खुला गरिदिइन् ।

नागहरूले आफ्ना फणाले कृष्णलाई पानीले नभिजाओस् भनेर ओत दिए । केही समयमा नै वसुदेव यशोदाका काखमा सुतिइरहेकी कन्यालाई उठाई कृष्णलाई त्यहाँ सुताएर मथुरा फर्के । कन्यालाई देवकीका काखमा सुताई वसुदेव पूर्ववत् कारागारमा बन्दी भएर बसे । केही क्षणमा बालिका रोएको आवाजले परहेदारका निद्रा खुले र तिनले कंसलाई खबर गरे । अरू बालकलाई भैँ जब कंसले बालिकालाई भुइँमा पछारेर मार्न खोज्यो, तब ती बालिकाले आकाशमा उड्दै भनिन्, "हे पापी, तँले मलाई के मालाईस् ? तँलाई मार्ने गोकुलमा घेदा भइसकेको छ ।" उनी योगमाया थिइन् । यसले कंसका मनमा चिसो पस्यो । उसले कृष्णलाई मार्न अनेकौं उपाय लगाए पनि सबै असफल भए । कृष्णको बाललीला बयान गरी साध्य नै छैन । दही चोरी, पुतना बध, वत्सासुर-वकासुर-लम्बासुर-केशी बध, गोवर्द्धन धारण, गोपिका चौरहरण, कालीय दमन आदि हुन् । कृष्णका चमत्कारका कथा लोकमा त्यति नै प्रसिद्ध छन् । उनले माता यशोदालाई आफ्ना मुखको सारा ब्रह्मसण्ड देखाएका थिए । उनले सान्दिपनी ऋषिका छोरालाई यमराजका मुखबाट फिर्ता ल्याएका थिए भने मथुराकी कुप्री कुञ्ज सुन्दरीलाई लक्ष्मणबाटै ठिक गरेका थिए । उनले इन्द्रको अहङ्कार चुर गर्न औँलाले पर्वत उठाएका थिए । बर्बिकको शिर काटेर एक स्थानविशेषमा

राखेका थिए जहाँबाट युद्ध देख्न सकिन्थ्यो । जयद्रथ बधका समयमा आफ्नो मायाले समयपूर्व नै सूर्यास्त गराएका थिए भने अभिमन्युकी श्रीमती उत्तराका गर्भमा हुकिरहेको परीक्षितलाई पुनः जीवित गरेका थिए । उनका यस्ता धेरै चमत्कारका कथा छन् । आफ्ना सौर्यले कृष्णले कंसका दरवारका चारुण, मुष्टिक आदि पनि परास्त गरे । कंसलाई मारेर र मावलीका पितामह उग्रसेनलाई कारागारबाट मुक्त गरे । उनले मथुरा र गोकुलमा धर्म, न्याय र समताको शासन स्थापना गरे ।

महाभारत' मा पनि उनले नायकत्वको भूमिका निर्वाह गरे । उनले भारीसभामा द्रौपदीको चौरहरण हुँदा सारी रूप धारण गरेर

द्रौ पदीको इज्जत बचाए । पाण्डव र कौरवको लडाइँमा आफूले हतियार नचलाउने सतमा पाण्डव पक्षका साथी भएर काम गरे । त्यही युद्धका दौरानमा पूर्वीय धर्म र दर्शनको महाग्रन्थ 'गीता' जन्मियो । यसमा 'महाभारत' को युद्धका विच अर्जुन र कृष्णको संवादको बयान छ श्रीमद्भागवत 'गीता' को उत्पत्ति श्रीकृष्णका मुखबाट भएको थियो । यसलाई महर्षि वेदव्यासले श्लोकका रूपमा ग्रन्थमा लेखेका छन् । 'गीता' ले

हाम्रो जीवनका मार्गमा आउने विपत्तीबाट उम्कनका निमित्त मार्गप्रशस्त गर्छ । यसमा मुख्य रूपमा ज्ञानयोग, कर्मयोग र भक्तियोगलाई महत्त्व दिइएको छ । 'महाभारत' को १८ पर्वमध्ये भीष्म पर्वको एक हिस्सा हो गीता । यसमा कुल १८ अध्याय छ । तिनको कुल श्लोक ७०० छ । वेदको सार उपनिषद् हो । उपनिषद्को सार 'गीता' हो । उपनिषद् गाई हो भने 'गीता' दुग्धधार । यसमा सृष्टिको उत्पत्ति, जीव विकासको क्रम, हिन्दू सन्देशवाहको क्रम, मानवोत्पत्ति, योग, धर्म, कर्म, ईश्वर, भगवान्, देवीदेवताको उपासना, प्रार्थना, यम, नियम, अन्तरिक्ष, जीवन प्रबन्धन, राष्ट्र निर्माण, त्रिगुणको सङ्कल्पना, सबै प्राणीमा मैत्रीभाव आदिको चर्चा छ, अनेकौं योगहरूको वर्णन छ । पहिलो, दोस्रो, तेस्रो, चौथो, पाँचौं छैटौं, सातौं, आठौं, नवौं दसौं, एघारौं बाइँ, तेह्रौं, चौधौं, पन्ध्रौं, सोह्रौं, सत्रौं र अठारौं अध्यायमा क्रमशः विषाद, सार.य, कर्म, ज्ञान, ज्ञान कर्मसन्त्यास, आत्मसंयम योग, ब्रह्म, राजविद्याराज, विभूति, दैवासुतिसम्भ, श्रद्धा विभाग, मोक्ष सन्त्यास योग आदिको चर्चा छ ।

आफ्ना बन्धुबान्धव देखेर युद्धदेखि डराएका अर्जुनलाई सार.य योगमा युद्धदेखि भाग्नू कायतराताको सञ्ज्ञा दिँदै आत्मको अमरताबारे बताइएको छ । कर्म योगमा कर्मको गम्भीर विवेचना हुनाका साथै अनासक्त भावको निरूपणको उपाय बताइएको छ । ज्ञान कर्म सन्त्यास योगमा सगुण भगवानको प्रभाव, कर्म योगको विषय, योगी महात्मा पुरुषको आचरण, तिनीहरूको महिमा आदिको चर्चा हुनाका साथै पृथक् यज्ञको फलबारे दसईएको छ । साम्ना यी योग कसरी स्थितप्रज्ञ बन्दे र मोक्ष प्राप्ति गर्ने भनेर विषयमा केन्द्रित छ । यी योगहरू योगेश्वर कृष्णका वाणी हुन् । 'गीता' का प्रत्येक श्लोकमा ज्ञानका प्रकाशहरू छन् जसले अज्ञानको अन्धकार छत्र घटाएर उज्यालोको मार्गमा हिँडाउँछ र मानिसलाई परमपदको अधिकारी बनाउँछ ।

कृष्ण चरित्रमा जति पनि चमत्कारका कथा छन्, त्यसको सतहीभन्दा पनि प्रतीकात्मक अर्थ छन् । कृष्णले औँलामा गोवर्द्धन पर्वत उठाएको कथा भङ्ग सुन्दा मानिसले प्रश्न उठाउन सक्छ-के औँलामा पनि पहाड उठाउन सकिन्छ र ? तर यसको साङ्केतिक अर्थ छ । गोवर्द्धन पर्वत उठाउनाको अर्थ हो- कृषिमा क्रान्ति ल्याएर गोवँशको रक्षा गर्नु । उनको उद्देश्य भनेकै लक्ष्मी

छ, ठूलादलहरू किन र कस्को पक्षमा यो बेमौसमको बाजा बजाउन खोज्दै छन् ?

विगत चार दशकमा निर्णायक राजनीतिक परिवर्तनहरू भएका छन्, तर विगत अर्थ राजनीतिक संक्रमण, अन्तर्राष्ट्रिय पूँजी बजारसंगको सहकार्य, कमजोर व्यवस्थापकीय संरचना र भ्रष्ट राज्यतन्त्रको फाइदा उठाउँदै यस अवधिमा राजनीति र कर्मचारीतन्त्रमा एउटा ठूलो हिस्सा नवधनाद्य वर्गको रूपमा उदाएको छ । नेपालमा भ्रष्टाचारमा लगायत लगाउन नसक्नुको एउटा कारण राजनीति र कर्मचारीतन्त्रमा वर्चस्व जमाएर बसेको यो नवधनाद्य वर्ग नै हो । यी नवधनाद्यहरूले राज्यसत्ताको कमजोर व्यवस्थापन र राज्यको अर्थतन्त्र र हुकुटीको दुरुपयोग गरेर नै सम्पन्नता प्राप्त गरेका छन् । निश्चितरूपमा यो भ्रष्टाचार हो । यस खाले नवधनाद्य यमा वर्तमान संसदीय राजनीतिमा सामेल प्रायः सबै राजनीतिक दलका नेता र कार्यकर्ताहरू सामिल छन् । न्युतम बीसवर्ष पहिले टुटेको चप्पल लगाएर हिन्दे राजनीतिकर्मिहरूको बिना कुनै व्यवसाय वा आयस्रोत, अकस्मात आर्थिक उत्थानका असंख्य कथा र पात्रहरू सजिलै खोज्न सकिन्छ ।

भविष्यमा कुनै इमान्दार सरकार बन्यो भने वा जनहित अनुकूलको कुनै राजनीतिक परिवर्तन भयो भने यी नवधनाद्यहरू सजिलै कटघडामा उभ्याउन सकिन्छन् । यद्यत्तमा, कयौं राजनीतिज्ञहरू जसका अख्तियार दुरुपयोग र भ्रष्टाचारका मुद्दाहरूको अनुसन्धान थन्किएका छन्, दसवर्षको हदम्यादले उनीहरूलाई सजिलै उन्मुक्ति दिलाउन सक्छ । यस्मा राजनीतिकर्मी र कर्मचारी मात्रै पर्छन् भन्ने छैन । यसै राजनीतिकर्मी र कर्मचारीतन्त्रको दुरुपयोग गरेर सानो टुट्टुपूँजिया पसलेबाट करोडपति बन्न सफल चतुर दलाल पूँजीपतिहरूपनि छन् । त्यसैले भ्रष्टाचार मुद्दामा हदम्याद तोक्ने प्रयत्नमा यी नवधनाद्यहरूको चिन्ता र भूमिकालाई उपेक्षा गर्नु अज्ञानता हुनेछ । हुन त यो विषय अहिले कसैले बलफल गर्न सक्छ । तर अनेक राजनीतिक आन्दोलन र विद्रोह गरेर विगत सत्तरीवर्षमा उदाएका प्रजातान्त्रिक समाजवादी र समाजवादी राजनीतिकर्मीहरूले यस्ता जनविरोधी विषयलाई बहसमा ल्याउनुले उनीहरूमा जनवादिता सिकिँदै गएको र उनको पूँजीपतीय पक्षधरता प्रष्ट हुन्छ ।

वस्तुतः भ्रष्टाचारको मुद्दामा कुनै हदम्याद हुनुहुँदैन । यस्तो भयो भने मात्रै भ्रष्टाचारीहरू हेमेश एकाखलको त्रासमा रहने छन्, र कुनै न कुनै दिन दिण्डित हुने सम्भावना कायम रहन्छ । होइन भने सत्ता समेतमा बहुआयामिक वर्चस्व कायम गरेको भ्रष्टाचारीहरूले अनेक गोरोखन्दा गरेर हदम्याद कटाउन सके ऊ चोखिन सक्छ, र कम्तीमा अहिले राजनीतिको जस्तो चरित्र छ, त्यसमा यो हदम्याद सजिलै काट्न सकिन्छ ।

मावर्सले संसदीय व्यवस्थालाई खसीको टाउको राखेर कुकुरको मासु बेच्ने थलोको रूपमा व्याख्या गरेका छन् । देशमा संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रले केही उपलब्धीपनि ल्यायो । तर अर्थ राजनीतिकरूपमा यस गणतन्त्रको चरित्र जसरी जनविराधी र पूँजीपतिपक्षीय हुँदैछ, त्यो खतरनाक र अफसोसनाक छ । सचेत जमातले सोचौं । तर अहिले त नेपाली राजनीतिमा भ्रष्टाचार सबैभन्दा बलियो सत्य छ । सतावृत्तमा खोज्ने हो भने संघदेखी स्थानीय सरकारसम्म भ्रष्टाचारको गंगा चौतर्फी बगीरहेको छ । यस मामिलामा अनन्त कथा बयान गर्न सकिन्छ ।

माताको प्रतीक गौमाताको रक्षा गर्नु थियो । गोवँशको रक्षा नभई कृषि युग अगाडि बढ्न सक्दैनथियो । उनले गोवर्द्धन उठाएर भन्नाको अर्थ हो, उनले गाईको रक्षा गरेर कृषि युगलाई अगाडि बढाए । यस्तै कालीय दमनको कथाको पनि साङ्केतिक अर्थ छ । कालीय नाग अन्तको छ । कृष्णले संसारलाई आतङ्कित पारेको कालीय नाग दमन गरे । कालिय नागको प्रवृत्ति मानिसप्रति पनि छ । हामी आफूभित्रको क्रोध, अहङ्काररूपी कालीय नाममाथि जब विजय प्राप्त गर्छौं, तब हामी श्रीकृष्ण प्राप्त गर्छौं । यसको अर्थ यही हो ।

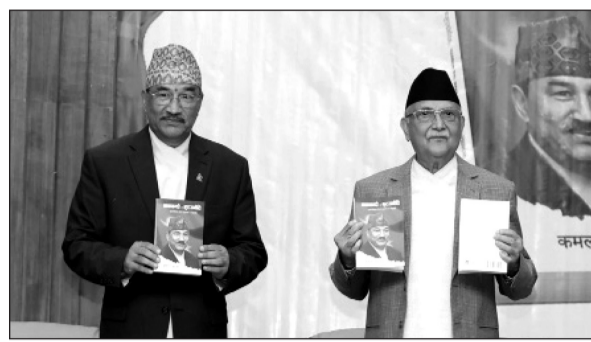
कृष्णको हातको सुदर्शन चक्रको विम्वत्तक अर्थ हो --आत्मचक्र । यो एउटा आफूसँग साक्षात्कार गरिने आत्मसाक्षात्कार हो । सुदर्शन 'सु' र 'दर्शन' भनेर शब्दले बनेको छ । 'सु' भनेको राम्रो र 'दर्शन' भनेको दृष्टिकोण हो । जब हामीभित्र खराब दृष्टिकोण अन्त्य भएर असल दृष्टिकोण बन्न थाल्छ, तब हामी सुदर्शन प्राप्त गर्छौं । त्यसले कृष्णले दुष्टलाई नाश गरे भँ हामीभित्रको दुष्टता नाश गर्छ । त्यो आत्मसाक्षात्कारबाट सम्भव छ ।

कृष्णसँग जाडिएका अरू धेरै कथाका प्रतीकात्मक अर्थ छन् । भनिन्छ, भगवान् कृष्ण सोह्र अध्यात्मिक, चौध विद्या, चौसठ्ठी सांसारिक कलामा पारङ्गत थिए । त्यसैले उनी जगन्नाथ, जगद्गुरु कहलिन्छन् । उनी आफूलाई भगवानभन्दा पनि मित्र, सखा भन्न रुचाउँथे । उनले सधैं मित्रतालाई नै महत्त्व दिए । चाहे सुदामा हुन्, अर्जुन हुन्, सबैलाई उनले साथीका रूपमा हेरे । उनले आफ्ना महत्त्वपूर्ण ज्ञान बाँडे । उनको सबैभन्दा बढी मित्रता ब्राह्मण सुदामासँग थियो । आफ्नो दरिद्रताका कारण सुदामा कृष्णलाई भेट्न हिचकिचाइरहेका थिए । जब उनले कृष्णलाई भेटे, उनी भावविभोर भए । भनिन्छ, त्यतिखेर कृष्णले आफ्नै आँसुले सुदामाको पाउ धोएका थिए । उनका माथ्यबाट द्रौपदी, राधा, रुक्मिणी, सत्यभामा, गोपीलगायत हजारौं महिलालाई मोक्ष प्राप्त भयो । केही विधर्महरू कृष्णका सोह्र हजार रानी थिए भनेर उनको चरित्रमाथि प्रश्न उठाई बौद्धिक विलास गर्छन् तर यथाथि बिल्कुल फरक छ । सोह्र हजार त उनका भक्त मात्र थिए । उनी त आफ्ना बालसखा राधा र आफ्ना पत्नीलाई मात्र प्रेम गर्थे । राधालाई माता लक्ष्मीको अवतार पनि मानिन्छ । श्रीमद्भागवतमा उनको विराट् स्वरूपको पनि चर्चा आउँछ । उनले आफ्नो त्यो स्वरूप अन्वष्ट, उडव, राजा मुचुकुन्द, शिशुपाल, धृतराष्ट्रको सभामा देखाएका थिए । अर्जुन कला, अधिश्वसनीय चमत्कारले भरिएका कृष्ण सनातन धर्मका अवधारक र अप्रतिम भगवान हुन् । कृष्णाष्टमीका अवसरमा कृष्णप्रति शतशत नमन- "श्रीकृष्ण गोविन्द हरे भुरारे, हे नाथ नारायण वासुदेव :" (लेखक नेपाली लोकसाहित्य र संस्कृतिका जानकार हुनुहुन्छ)

छिमेकी मुलुकसँगका समस्याबारे खुलस्त संवाद गरेर समाधान गर्न सकिन्छ : प्रधानमन्त्री

काठमाण्डु। प्रधानमन्त्री केपी शर्माले छिमेकी मुलुकका बीचमा यदाकदा समस्याहरू देखिनु सामान्य भएकाले ती विषयमा खुलस्तरुपमा संवाद गरेर समाधान गर्न सकिने बताउनुभएको छ।

पूर्वउपप्रधानमन्त्री एवं परराष्ट्रमन्त्री कमल थापाद्वारा लिखित 'कूटनीति र भूराजनीति' पुस्तकको सोमबार विमोचन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले जायज र न्यायोचित राष्ट्रिय हितका साथै अन्तर्राष्ट्रिय उत्तरदायित्व बहन गरेर तथ्य-प्रमाणका आधारमा समाधान खोजिएमा समस्या उत्पन्न नहुने बताउनुभएको हो।



शान्तिपूर्ण समाधानको बाटो खोज्नु। संयुक्त राष्ट्रसङ्घका सिद्धान्तको पालना गर्नु। त्यसको उलङ्घन भएमा हामीले अनुचित भयो भनेर भन्न सक्नुपर्छ। तर्कलाई भन्दा तथ्यलाई अगाडि

भन्दै राष्ट्रलाई शीर्मा राखेर राष्ट्रिय स्वाभिमानको फहराउन आग्रह गर्नुभयो। उहाँले नेपाल र भारतबीचको शीर्ष तहको सहभागीबाट सन् १९५० का सन्धीलगायतका विषयमा पुनरावलोकनका लागि गठित प्रबुद्ध व्यक्तिहरूको समूह (इपिजी)को प्रतिवेदन बुझ्न भारतीय पक्षलाई आग्रह गर्दै त्यसपछि सीमा विवादलगायत विषयमा थप संवाद गर्न सहज हुने स्पष्ट गर्नुभयो। प्रधानमन्त्री ओलीले २०७२ सालमा भारतले नेपाललाई नाकाबन्दी लगाएका बेला आफू प्रधानमन्त्री हुँदा चीनसँग व्यापार तथा पारबहन सन्धी हुनु युगान्तकारी काम भएको पनि स्मरण गर्नुभयो।

तत्कालीन परराष्ट्रमन्त्री थापाले चीनसँगको उक्त सम्झौता कार्यान्वयन गर्न आग्रह गर्दै राष्ट्रिय हित र स्वाभिमानका सवालमा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा खुलस्त र निडररुपमा कुरा राख्न सक्ने नेताका रूपमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई आफूले पाएको बताउनुभयो। रासस

खानेपानीका क्षेत्रमा देखिएका समस्या सबै मिलेर समाधान गर्नुपर्छ : मन्त्री यादव

नारायणगढ। खानेपानीमन्त्री प्रदीप यादवले देशभरि खानेपानीका क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका लागि सबै एकजुट भएर लाग्नुपर्ने बताउनुभएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता महासङ्घ नेपालको २२ औं स्थापना दिवसका अवसरमा सामेबार सौराहामा आयोजित 'खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको सवाल र समाधान' विषयक राष्ट्रिय गोष्ठीमा मन्त्री यादवले जलवायु परिवर्तनका कारणले गर्दा खानेपानीका स्रोत सुक्दै जाँदा अनेकन समस्या आएको उल्लेख गर्नुभयो। "आज सेता हिमाल काला हुँदैछन्, हिउँ पतिएको छ। पहाडमा पानीका मुहान सुक्न थालेका छन्। मधेसमा चुरेको दोहनका कारण चापाकलमा पानी आउँदैन", उहाँले भन्नुभयो, "चुरे दोहन तथा जलवायु परिवर्तनका कारण पानीका स्रोत सुकेर देखिएका समस्या समाधानका लागि देशभरि नै जलस्रोतको अध्ययन गरेर आवश्यक काम गर्न जरुरी छ।"

आउँदो दिनमा पानीकै लागि विश्वले दूखो समस्या भोग्नुभन्ने अवस्था सक्ने भन्दै मन्त्री यादवले नेपालमा समस्या आजुअघि नै सञ्चन हुनुपर्ने आवश्यकता औँल्याउनुभयो। उहाँले खानेपानीका



लागि केका पेन, नियमावलीमा कुनै समस्या भए समाधान गरेर अगाडि बढ्न सकिने धारणा राख्नुभयो। "पेन, नियमावलीमा के देखिएको छ यस कुरालाई लिएर तपाईंहरू डराउनुभैन। नियमावली परिवर्तन नहुने ग्रन्थ हेर्न, यो परिवर्तन हुने कुरा हो। जनताको हकहितका लागि आवश्यकतानुसार यसलाई परिवर्तन गर्न पर्छ। उपभोक्ता तथा जनताको अहितमा हुने काम सरकारले कहिल्यै गर्दैन र अहित हुने प्रावधान परिवर्तन गर्न सकिन्छ", मन्त्री यादवको भनाइ थियो।

उपभोक्ता महासङ्घलाई जनताको घरसम्म पुगेर

लाखौं जनतालाई खानेपानी उपलब्ध गराएकामा धन्यवाद दिनुहुँदै उहाँले खानेपानीमा बिजुलीलगायत छुटको व्यवस्था गर्नुपर्ने बताउनुभयो। मन्त्री यादवले साना उपभोक्ता संस्थालाई काम तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा गाभेर अगाडि बढ्नुपर्नेसमेत बताउनुभयो। कार्यक्रममा खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागका महानिर्देशक रामकुमार श्रेष्ठले खानेपानी उपभोक्ता समितिले व्यावसायिक उद्देश्य राखेर आँध बढ्नुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले खानेपानीको अधुरो आयोजना

पूरा गर्न विभाग लागेको र जलवायु परिवर्तनलगायत कारणले पानीको स्रोत घट्दै जाँदा यसमा समस्या आएको उल्लेख गर्नुभयो।

महासङ्घका अध्यक्ष राजेन्द्र अर्यालले खानेपानीमा राज्यले लगाउने कर, बिजुली र इन्धनमा छुटको व्यवस्था गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

विभिन्न निर्माण तथा मर्मतकार्य गरिँदा वा खानेपानीको पाइप विच्छ्याउँदा समन्वय हुनपर्ने उहाँको भनाइ छ। महासङ्घले सरकारले गरेका राम्रो निर्णयमा सदैव साथ दिने

प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुहुँदै अध्यक्ष अर्यालले सबैसँग सहकार्य गरेर उपभोक्तालाई गुणस्तरीय खानेपानी उपलब्ध गराउन प्रतिबद्ध रहेको बताउनुभयो।

महासङ्घका अध्यक्ष गिरीले खानेपानीको विद्यमान अवस्था, चुनौती र रणनीतिक बारेमा प्रस्तुती राख्नुभएको थियो। अधिवक्ता दिलराज खनालले खानेपानी तथा सरसफाइका कानुनी व्यवस्था र उपभोक्ता संस्थाको नीतिगत कुराहरू प्रस्तुत गर्नुभयो। खानेपानी तथा सरसफाइविज्ञ विनोद शर्मांले खानेपानी तथा सरसफाइ गण विकासका बारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा खानेपानी महासङ्घ रत्नगरका अध्यक्ष माधव अर्याल, चितवन खानेपानी महासङ्घका अध्यक्ष धनराज गुरुङ, प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्रदेव यादवलगायतले बोल्नुभएको थियो।

त्यस अवसरमा देशभरबाट खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न विधाका चार जना पत्रकारलाई सम्मान गरिएको थियो। गोष्ठीमा केन्द्रीय समिति, प्रदेश समिति र जिल्ला समिति गरी दुई सय ५० भन्दा बढी प्रतिनिधिको सहभागिता रहेको थियो। रासस

प्रधानमन्त्री ओलीले देशभित्रको कमजोरी र स्वार्थ लुकाउन "भूराजनीति"को प्रभाव मन्त्रे सोच उचित नहुने भन्दै राष्ट्रलाई शीर्मा राखेर राष्ट्रिय स्वाभिमानको फहराउन आग्रह गर्नुभयो

"नेपालले सन्तुलित, इमानदारितरपक्षधरताबिहीनताका आधारमा दुवै छिमेकीसँग असल सम्बन्ध राख्छ। हामी एउटा छिमेकीविरुद्ध अर्को छिमेकीको कुनै कार्ड प्रयोग गर्दैनौं। कसैको कुभलो चिन्ताउँदैनौं। हाम्रो भूमि कुनै पनि छिमेकीका विरुद्ध प्रयोग हुन दिँदैनौं", प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, "हामी तटस्थता र

सार्न सक्नुपर्छ। हामी विश्वशान्ति र आफ्ना नागरिकको सुरक्षाका सवालमा संवेदनशील छौं। कुनै पनि देशले आफ्नो स्वार्थका लागि अरुको स्वाभिमानका धक्का लगाउने काम गर्नु हुँदैन।"

प्रधानमन्त्री ओलीले देशभित्रको कमजोरी र स्वार्थ लुकाउन "भूराजनीति"को प्रभाव भन्ने सोच उचित नहुने

सहिद तथा बेपत्ता परिवारलाई सम्मान र परिपूरणको ढोका खुल्यो: अध्यक्ष प्रचण्ड

कास्की। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी (टिआरसी) विधेयक संसद्का दुवै सदनबाट

दाहालले बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगसम्बन्धी विधेयक पारित भएसँगै बेपत्ता योद्धाका बारेमा आयोगले छानबिन गर्ने र अब अवस्था पत्ता

रहेको अधिल्लो सरकारले जनयुद्धका सबै सहिदलाई राष्ट्रिय सहिद घोषणा गरेर राजपत्रमा प्रकाशित गरेको बताउनुभयो। "अरु सबै सहिद हुने, जनयुद्धका सहिद राष्ट्रिय सहिद नहुने, यसले तपाईं हामी सबैलाई टेसन् थियो। त्यो पनि यो पटक सरकारले सबैलाई राष्ट्रिय सहिद घोषणा मात्रै गरेको होइन, राजपत्रमै प्रकाशित गरियो। सबै सहिद राष्ट्रिय सहिदको दर्जामा जानुभयो", अध्यक्ष दाहालले भन्नुभयो।

बेपत्ता योद्धा परिवारकास्कीका अध्यक्ष अण्णनाथ बरालले बेपत्ता भएकाको अवस्था लामो समयसम्म पत्ता लाम नसक्दा आफूहरू अहिले पनि पीडामा रहेको बताउनुभयो। "हाम्रा परिवारका सदस्यको अवस्था अहिलेसम्म पनि हामीलाई केही थाहा हुन सकेन। हामीले जातीय परम्परा अनुसारको कर्म गर्न पाएका छैनौं। परिवार पीडामा बाँचिरहेका छौं", उहाँले भन्नुभयो। रासस



पारित भएपछि सहिद तथा बेपत्ताका परिवारलाई सम्मान र परिपूरणको ढोका खुलेको बताउनुभएको छ।

सहिद तथा बेपत्ताका परिवारसँगको भेटमा सोमबार पोखरामा उहाँले लामो समयको मेहनतपछि टिआरसी विधेयक टुक्रो लागेको बताउनुभयो। अध्यक्ष

लगाउन धेरै समय नलामे विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "सहिदका लागि मात्र होइन, बेपत्ता योद्धाको अवस्था पत्ता लगाउने बाटो खुलेको छ। आयोगले छानबिन गर्छ, अब धेरै समय लाग्दैन। बेपत्ताले पनि सहिदको सम्मान र परिपूरण पाउँछन्।" माओवादी केन्द्रको नेतृत्वमा

जनतामा देखिएको निराशा हटाउन सरकार प्रतिवद्ध छ : मन्त्री भण्डारी

काठमाण्डु। उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले वर्तमान समयमा देखिएको आर्थिक मन्दि, व्यापार घाटा, उद्योग तथा व्यावसायीक क्षेत्रका समस्या सहजीकरण गरी जनतामा देखिएको निराशा हटाउन सरकार

र औधोगिक क्षेत्रको विकास गर्न मैले ध्यान केन्द्रित गरेको छु।" मन्त्री भण्डारीले विशिष्ट परिस्थितिमा बनेको वर्तमान सरकारले राष्ट्रिय चुनौतीलाई अन्त्य गर्ने जिम्मेवारी वहन गरिरहेको बताउनुभयो। उहाँले सुदूरपश्चिमीको मौलिक



प्रतिवद्ध रहेको बताउनुभएको छ। काठमाडौंमा सोमबार आयोजना गरिएको सुदूरपश्चिम समाजको १५औं साधारणसभामा मन्त्री भण्डारीले वर्तमान सरकार जनताको निराशा अन्त्य गरी आशा जगाउने बाटोमा अग्रसर रहेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "नेपालको उद्यमसिलता

पर्व गौरालाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा विस्तार गर्नुभन्नेमा जोड दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "विगतमा सुदूरपश्चिममा मात्रै मनाइने गौरा पर्व अहिले देशभर तथा भारत, अमेरिकालगायतका देशमा समेत मनाउन थालिएको छ, यसको मौलिक स्वरुपको विस्तार गर्नुपर्छ। रासस

प्रधानमन्त्रीलाई एमाले काठमाडौंद्वारा ध्यानाकर्षण

काठमाण्डु। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) काठमाडौं जिल्ला कमिटीले काठमाडौंको स्वास्थ्य, खानेपानी, ढल, सडक, खाद्यान्न, वातावरण लगायत अन्य सुधार गरिनुपर्ने क्षेत्रका सन्दर्भमा ध्यानाकर्षण गराएको छ।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा आइतबार साँझ एमाले बाग्मती प्रदेशका इन्चार्ज डा राजन भट्टराई, जिल्ला कमिटी अध्यक्ष दीपक निरौला, काठमाडौं महानगरपालिकाका उपप्रमुख सुनिता डज्जेल, पूर्वप्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यसहितको प्रतिनिधि मण्डलले मेलाम्ची खानेपानी आयोजनाको सहज आपूर्ति नभएको अवस्थामा काठमाडौं क्षेत्र नं ३ स्थित सुन्दरीजलको नागमती ड्याम परियोजनाको बाँकी कामलाई तत्काल अगाडि बढाउन र उपत्यकाको विभिन्न भागमा पुनःपानीको योजना अगाडि बढाउन माग गरेको छ। यस्तै



यहाँका नदीहरूको सौन्दर्यकरण र फोहरमैलाको दीर्घकालीन समाधान गर्न पनि माग गरिएको छ।

प्रतिनिधि मण्डलले काठमाडौं महानगरपालिकाभित्र नदीको दायौंबायाँ छोड्न निर्धारण गरिएको भन्दा अतिरिक्त थप २० मिटर जग्गामा भवन निर्माण गर्न अनुमति नदिनेसम्बन्धी सर्वोच्च अदालतको फैसलामा न्यायिक पुनरावलोकनका लागि आग्रह समेत गरेको छ। उक्त उल्लेखको आदेशका आधारमा गत साउन

२४ गतेको महानगरपालिकाका प्रमुखस्तरीय निर्णयबाट नक्सा अनुमति रोक्काको सूचना प्रकाशन गरिएको जनाइएको छ।

सो अवसरमा एमालेका अध्यक्षसमेत रहनुभएका प्रधानमन्त्री ओलीले जनजीवनमा समस्या सम्बोधनका लागि सरकारका सर्भबाट गर्नुपर्ने पहल गर्ने जनाउँदै कुनै पनि निकाय र व्यक्तिले व्यावहारिकतालाई ध्यान नदिएर निर्णय गर्न नहुने बताउनुभएको थियो। रासस

जनताको मुद्दालाई प्राथमिकतामा राख्न गृहमन्त्री लेखकको निर्देशन

काठमाण्डु। गृहमन्त्री रमेश लेखकले जनताको मुद्दालाई प्राथमिकता राख्न नेपाल प्रहरीलाई निर्देशन गर्नुभएको छ। जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंको नवनिर्मित भवन तथा भौतिक पूर्वाधारहरूको समुदाहन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै गृहमन्त्री लेखकले जनताको मुद्दालाई प्राथमिकतामा राख्दा प्रहरीको मुद्दा पनि सँगै समावेश हुने बताउनुभयो। "प्रहरी साथीहरूलाई आत्मविश्वास काम गर्न आग्रह गर्दछु।

जनताको मुद्दालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने। जनताको मुद्दालाई प्राथमिकता दिँदा आफ्नो मुद्दा पनि आइहाल्छ", उहाँले भन्नुभयो।

सरकार बनेको सय दिनमा १० वटा काम गर्ने योजनासहित काम गरिरहेको गृहमन्त्री लेखकले जानकारी दिनुभयो। नागरिकले राज्यबाट पाउने आनन्द भूत सेवामा प्रहरी जोडिएको छ र जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंको



नवनिर्मित भवनबाट जनताले उचित सेवा पाउनेमा विश्वस्त रहेको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। "यो भवनले नेपाल प्रहरीले

गर्ने सेवामा ठूलो सहयोग गर्नेछ। जनताले उचित सेवा पाउन सक्छन्। सरकारले प्रदान गर्ने सेवा मध्ये प्रहरीले प्रदान

गर्ने महत्वपूर्ण सेवा हो", गृहमन्त्री लेखकले भन्नुभयो। उहाँले काँग्रेस र एमाले मिलेर सरकार बन्नुको उद्देश्य प्रस्ट पार्नुभयो। "दुई ठूला दल मिलेर सरकार बनेको छ। अहिलेको सरकार हामी केही मान्छे मन्त्री बनिहालौं भनेर बनेको होइन।

विसं २०७९ को चुनावपछिको समय सरकार बनाउने र भत्काउने गयो। आर्थिक, राजनीतिक र विकास निर्माणका लागि हामी दुई ठूला दल मिल्यौं, उहाँले भन्नुभयो, "यो सरकारको उद्देश्य भनेको सरकारको स्थायित्व, आर्थिक विकास, दिगो शान्ति, सुशासन र समावेशी चरित्रको राज्य व्यवस्था स्थापित गराउने हो।" काँग्रेस र एमाले मिल्दा आत्मविश्वास वृद्धि भएको गृहमन्त्री लेखकले जिकिर गर्नुभयो।

"यसको उदाहरण १८ वर्षसम्म अल्मिचिएको सङ्क्रमणकालीन न्यायको विषय निष्कर्षमा पुगेको छ। हामी नेता उहाँ हुँ। छलफल हामीबीच भएको

थियो। तर दुई दल मिल्दा बढेको आत्मविश्वासले हामी सहभागीमा पुग्न सक्छौं। उज्जशील प्रधानमन्त्री हुनुहुन्छ। उहाँको नेतृत्वमा हामी केही गरी छाड्नेछौं", उहाँले भन्नुभयो। गृह सचिव एकनारायण अर्यालले नेपाल प्रहरीलाई समानुक्त, गतिशील, व्यावसायिक, सबल र सक्षम बनाउने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप नै नयाँ भवनलाई महत्वपूर्ण उपलब्धीका रूपमा लिन सकिने बताउनुभयो। यसबाट नेपाल प्रहरीको मनोबल बढ्नुका साथै सेवाग्राहीलाई समेत सहज हुने उहाँको भनाइ थियो।

कार्यक्रममा नेपाल प्रहरीका महानिरीक्षक बसन्तबहादुर कुँवरले भविष्यमा प्रहरीका अन्य भौतिक संरचना पनि विस्तारै व्यवस्थित गर्दै लैजाने बताउनुभयो। व्यवस्थित संरचनाका कारण प्रहरीले आमसेवाग्राहीलाई सहज र व्यवस्थित रूपमा सेवा दिन मद्दत पुगे उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। रासस

संस्कृतिको संरक्षणबाट सुसंस्कृत समाज निर्माणमा सहयोग पुग्छ: अध्यक्ष नेपाल

काठमाण्डु। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले मुलुकमा सबै समुदायका परम्परागत संस्कृतिको संरक्षण गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ।

कृष्ण जन्माष्टमी तथा गौरापर्वका अवसरमा शुभकामना दिँदै उहाँले मौलिक चाडपर्व र संस्कृतिको संरक्षणबाट समाजलाई एकआपसमा एकताबद्ध गरी सुसंस्कृत समाज निर्माणमा सहयोग पुगे बताउनुभयो। पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका अध्यक्ष नेपालले बहुजातीय, बहुधार्मिक, बहुभाषिक र बहुसंस्कृतिक विशेषतायुक्त मुलुकमा सबै जातजातिका समुदायले परम्परागत रूपमा मनाउँदै आएका पर्व संस्कृतिले सामाजिक एकता अभिवृद्धि गर्ने उल्लेख गर्नुभयो। सम्पूर्ण जातजातिका चाडपर्व तथा संस्कृतिले राष्ट्रको गौरव बढाउने बताउँदै उहाँले सामाजिक असमानताको अन्त्य गरी पारस्परिक सम्मान, सहअस्तित्व,

सद्भाव र एकताको भावनाले राष्ट्रिय एकतालाई बलियो बनाउने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

अध्यक्ष नेपालले सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा विशेष रूपमा मनाइने



गौरापर्वले विविधतायुक्त नेपाली समाजलाई सामाजिक एवं संस्कृतिक रूपमा एकता र सहिष्णुताको भावनालाई विकास गर्ने विचार व्यक्त गर्दै सबै समुदायका सांस्कृतिक पहिचानको प्रवर्द्धन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। रासस

पाकिस्तानमा गाडीबाट ओरालेर गोली हानी कम्तीमा ३९ जनाको हत्या

श्रीलंकामा विदेशी पूँजी भित्राउने मार्क्सवादी नेताको घोषणा

बीबीसी

काठमाण्डु । पाकिस्तानको बलोचिस्तान प्रान्तमा सशस्त्र आक्रमणकारीहरूले गोली हानी कम्तीमा ३९ जनालाई मारिदिएको अधिकारीहरूले बताएका छन्।

आइतवार राति आक्रमणकारीहरूले उक्त दक्षिणपश्चिमी प्रान्तस्थित एउटा राजमार्गमा बस र ट्रकबाट मानिसहरूलाई बाहिर निकालेर परिचयपत्र जाँच्दै गोली हानेको बताइएको छ। सरकारी सुरक्षाकर्मीहरूले प्रत्याक्रमण गर्दा विभिन्न स्थानमा गरी कम्तीमा १२ जनाको मृत्यु भएको बीबीसी उर्दूले जनाएको छ। बलोचिस्तान प्रान्तमा साम्प्रदायिक, जातीय र पृथक्तावादी हिंसा हुँदै आएको छ। सशस्त्र समूहले परिचयपत्र जाँच्दै पञ्जाब प्रान्तका मानिसहरूलाई छुट्ट्याएर गोली हानेको र सवार साधनमा आगो लगाइदिएको आरोप अधिकारीहरूले लगाएका छन्।

बलोच लिबरेशन आर्मी (बीएलए) नामक लडाकु समूहले मुसाखेल जिल्लामा भएको उक्त घटना आफूले गराएको दाबी गरेको छ। स्थानीय अधिकारी नजिबुल्लाह काकरका अनुसार उक्त घटनामा ३० देखि ४० लडाकु संलग्न थिए। “उनीहरूले २२ वटा गाडी रोके,” उनले समाचारसंस्था एएफपीसँग भने। “पञ्जाबबाट



आएका र पञ्जाबतिर जान लागेका गाडीहरूमा जाँच गरियो अनि पञ्जाबका मानिसहरूलाई पहिचान गरी गोली हानियो।” पाकिस्तानका प्रधानमन्त्री शहबाज शरिफले उक्त घटनालाई “आतङ्कवादी आक्रमण” को सङ्ज्ञा दिँदै त्यसको निन्दा गरेका छन्।

समाचारसंस्था रोएटर्सका अनुसार बीएलएले सर्वसाधारण मानिसको भेषमा यात्रा गरेका सैनिकहरूलाई आफूले निसाना बनाएको दाबी गरेको छ। उक्त घटनाअघि बीएलएले बलोचिस्तानका सर्वसाधारणलाई राजमार्गबाट यात्रा नार्न चेतावनी

दिएको थियो। उसले आफ्नो सङ्घर्ष “बलोचिस्तान कब्जा गर्ने पाकिस्तानी सेनाविरुद्ध” भएको बताएको थियो।

“बलोचिस्तानभरि हामीले सबै मुख्य राजमार्गमा पूर्ण नियन्त्रण कायम गरेका छौं र उनीहरूलाई पूरै रोकेका छौं,” उसले भनेको छ। बलोचिस्तान पाकिस्तानको सबैभन्दा ठूलो प्रान्त हो। प्राकृतिक स्रोतमा निकै एउटा बसका नौ यात्रुलाई बाहिर निकालेर उनीहरूको परिचयपत्र जाँच्दै गोली हानी हत्या गरिएको थियो। बीएलए पाकिस्तानको सत्तालाई चुनौती दिने विद्रोही सङ्गठन हो। यूके र अमेरिकासहित

बलोचिस्तानसँग नाफा नबाँडी दोहन मात्रै गरेको आरोप लगाउँदै ती समूहहरूले विदेशी ऊर्जा कम्पनीहरूलाई पनि निसाना बनाउने गरेका छन्।

विगत २४ घण्टामा बीएलएले प्रहरी चौकी र सुरक्षाकर्मीका व्याम्पसहित कैयौँ सरकारी संरचनामा शूट लाबद्ध आक्रमण गरेको छ। गत वर्ष एप्रिलमा भएको एउटा आक्रमणमा बलोचिस्तानमा उक्ता बसका नौ यात्रुलाई बाहिर निकालेर उनीहरूको परिचयपत्र जाँच्दै गोली हानी हत्या गरिएको थियो। बीएलए पाकिस्तानको सत्तालाई चुनौती दिने विद्रोही सङ्गठन हो। यूके र अमेरिकासहित

कैयौँ पश्चिमा देशहरूले यो समूहलाई ‘अन्तर्राष्ट्रिय आतङ्कवादी सङ्गठन’ मानेका छन्।

पछिल्ला वर्षहरूमा बीएलएले आक्रमणहरू तीव्र बनाएको छ। उसको निसाना पाकिस्तानी सुरक्षा निकायहरूबाट मोडिएर बलोचिस्तानमा सञ्चालित परियोजनामा कार्यरत चिनियाँ नागरिकहरूप्रति लक्षित हुन थालेको देखिएको छ। अरू विद्रोही समूहसँग धेरै समानता भए पनि बीएलएले चाहेँ बलोचिस्तानका म्यास परियोजनाहरू, पूर्वाधारहरू र सुरक्षा चौकीहरूलाई निसाना बनाउँदै आएको छ। यो समूहले सन् २०११ देखि पाकिस्तानी सुरक्षा निकाय, विदेशी कामदार, सरकारी मानिसहरू र पत्रकारमाथि आक्रमण गर्दै आएको छ।

सन् १९६४ मा सिरियामा स्थापना भएको बीएलए सुरुमा इरानी बलोच विद्रोहमा संलग्न भयो। इरानी बलोचहरूले त्यहाँको सरकारविरुद्ध विद्रोह गरेका थिए। पाँच वर्षको द्वन्द्वपछि इरानका शाहीविरुद्ध जारी विद्रोह वार्तामार्फत अन्त्य भयो। लगत्तै अन्य बलोच सङ्गठनहरूसँगै बीएलए पनि पाकिस्तान सरकारविरुद्ध सक्रिय भयो। यी सङ्गठनहरूले सन् १९७० दशकदेखि अफगानिस्तानमा शरण लिएर गतिविधि गर्दै आइरहेका छन्।

एएफपी कोलम्बो । श्रीलंकामा प्रमुख मार्क्सवादी नेता तथा आगामी महिना हुने राष्ट्रपतिका उम्मेदवारले आफू राष्ट्रप्रमुख निर्वाचित भएमा विशेषगरी हरित ऊर्जाका क्षेत्रमा विदेशी लगानीकर्तालाई छानेर स्वागत गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको छ।

पूर्व कृषिमन्त्री तथा भ्रष्टाचारविरुद्ध आवाज उठाउँदै आउनुभएका मार्क्सवादी नेता अनुरा कुमारा दिसानायका सन् २०२२ को आर्थिक मन्दीका लागि स्थानीय भ्रष्टाचारबाट आजित मतदातामाथि लोकप्रिय मानिनुहुन्छ।

अकल्पनीय आर्थिक सङ्कटका कारण आक्रोशित प्रदर्शनकारीले तत्कालिन राष्ट्रपति गोटाबाया राजापक्षलाई अपदस्थ गरेपछि सेप्टेम्बर २१ मा पहिलो पटक मतदान हुनेछ।

संसदबाट निर्वाचित राष्ट्रपति रिनिल विक्रमसिङ्गेले अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (आइएमएफ) को २.९ अर्ब अमेरिकी डलरको बेलआउट ऋणलाई निरन्तरता दिने बताइरहेका समय दिसानायकाले उक्त सम्झौताका विविध बुँदामाथि पुनः वार्ता गर्ने प्रतिबद्धता जार्जि गर्दै भारी कर कटौतीको योजना सार्वजनिक गर्नुभएको छ। “हामीसँग ठूलो



मात्रामा पूँजी लगानी गर्ने क्षमता छैन त्यसैले हामी नवीकरणीय ऊर्जाजस्ता क्षेत्रमा विदेशी कम्पनीहरूलाई आमन्त्रण गर्नेछौं,” दिसानायकाले आफ्नो घोषणापत्र सार्वजनिक गर्दै भन्नुभयो।

श्रीलंकामा ३९ जना उम्मेदवार चुनावी मैदानमा छन्, तर मुख्यतया दिसानायका, विक्रमसिङ्गे र विपक्षी दलका नेता सजिथ प्रेमदासाबन्धु प्रतिस्पर्धी हुने देखिएको छ। विक्रमसिङ्गे र प्रेमदासा दुवै एउटै विचारधारासँग जोडिएका व्यक्तित्व हुन्।

दिसानायकाले सन् २०१९ को राष्ट्रपतीय चुनावमा भाग लिएपनि उहाँले तीन प्रतिशत मात्र मत प्राप्त गर्नुभएको थियो। उनले २२५ सदस्यीय संसदा तीन सिट रहेको राष्ट्रिय जनसत्ता गठबन्धनको मुख्य घटक पिपुल्स

लिबरेशन फ्रन्ट (जेभीपी) को नेतृत्व गर्नुभएको छ। कर कटौती गर्ने उहाँको आह्वानलाई धेरैले समर्थन गरेका छन्।

जेभीपीले सन् १९७१ र सन् १९८७ मा दुई असफल सशस्त्र विद्रोहको नेतृत्व गरेको थियो। दुवै आन्दोलनमा लगभग ८० हजारको ज्यान गुमेपछि पार्टीले हिंसात्मक बाटोलाई त्यागेको छ। दिसानायकाले श्रीलंकामा राष्ट्रपतीय प्रणाली खारेज गरी सन् १९७८ सम्म कायम रहेको बेलायती शैलीको संसदीय लोकतन्त्रमा फर्काउने प्रतिबद्धता जनाइरहेको छ।

विगत तीन दशकमा श्रीलंकामा प्रायः सबै नेताहरूले शक्तिशाली राष्ट्रपति पद खारेज गर्ने वाचा गरेपनि यसलाई पूरा गर्न असफल भएका छन्।

इजरायलका ‘नयाँ शर्तहरू’ अमान्य : हमास

अन्तरिक्षमा अलपत्र दुई अन्तरिक्षयात्रीलाई स्पेसएक्सले ‘फेब्रुअरीमा फिर्ता ल्याउने’

एएनआई

कायरो । हमासले युद्धविराम सम्झौताका लागि इजरायलले राखेका ‘नयाँ शर्तहरू’ आफूहरूलाई अमान्य भएको भन्दै हमासको प्रतिनिधिमण्डल वार्ताबाट पछि हटेको छ।

जुलाई-२ मा अमेरिकाद्वारा प्रस्तावित र संयुक्त राष्ट्रसङ्घ सुरक्षा परिषदबाट अनुमोदित प्रस्तावमा मात्र वार्ता गर्न सकिने भन्दै हमासको वार्ताका लागि इजिप्टको कायरोमा रहेको प्रतिनिधिमण्डल त्यहाँबाट बाहिरिएको सिएनएनले जनाएको छ। वार्ताका लागि मध्यस्थकर्तासँग भेट गरेपछि हमास प्रतिनिधिमण्डल आइतबार कायरोबाट प्रस्थान गरेको हो। गाजा युद्धको एक पक्षको प्रतिनिधित्व गरेको हमासको प्रतिनिधिमण्डलले वार्तास्थल छोडेपछि युद्ध अन्त्य गर्ने अमेरिकालगायतका मध्यस्थकर्ताको युद्ध विराम सफलताको सम्भावनामा थप जटिलता आएको छ।

हमासले अमेरिकी राष्ट्रपति बाइडेनको खाका र सुरक्षा परिषदको प्रस्तावको आधारमा गरिएको जुलाई-२ को सम्झौतामा मात्र सहमत हुने दाबी गरेको हमासको राजनीतिक ब्युरोका सदस्य इज्जात अल-रिस्केले विज्ञापितमार्फत जानकारी दिनुभएको छ। अल-रिस्केले सम्झौतामा स्थायी युद्धविराम, गाजा पट्टीबाट पूर्ण रूपमा सेना फिर्ता, बासिन्दालाई आफ्नो क्षेत्र फर्कने स्वतन्त्रता, राहत तथा पुनर्निर्माणलगायतका विषय समावेश हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

गत हप्ता हमासका वरिष्ठ अधिकारी ओसामा हमदानले अल अक्सा टिभीसँगको कुराकानीमा इजरायलले सम्झौता स्वीकार्नाका लागि नयाँ शर्तहरू तय गरेको र पहिलेका कुरा फिर्ता लिएको भन्दै नयाँ शर्त आफ्नो समूहका लागि मान्य नहुने बताउनुभएको थियो। हमदानका अनुसार नयाँ शर्तहरूमा इजिप्टसँगको सिमानामा रहेको पट्टी फिलाडेल्फी कोरिडोरमा इजरायली सेनाको पुनःस्थापना र इजिप्टसँगको



रफाह सीमापारका लागि गैर-प्यालेस्टिनी व्यवस्थापनसमेत समावेश थियो। इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहुले ‘नयाँ मागहरू’ थपि वार्ताको

इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहुले “नयाँ मागहरू” थपि वार्ताको प्रगतिको बाधक बनेको हमासको दावी छ।

प्रगतिको बाधक बनेको हमासको दावी छ। यसैबीच नेतान्याहुले सम्झौता भए पनि हमासविरुद्धको ‘पूर्ण विजय’ नभएसम्म गाजा युद्ध जारी रहने कुरामा जोड दिनुभएको छ। हमासले गत वर्ष अक्टोबरमा इजरायलमा एक्कासी ग रेको आक्रमणमा कम्तीमा एक हजार २०० जनाको मृत्यु भएको

थियो भने करिब २५० जनालाई बन्धक बनाएको थियो। बदलामा इजरायलले शुरू गरेको सैन्य कारवाहीमा ४० हजारभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु भएको छ।

यसैबीच, हमास निकट समूहविरुद्धको कारवाहीस्वरूप इजरायलले शुरू गरेको अभियानमा लेबनानका ४० भन्दा बढी प्रक्षेपण क्षेत्रमा आक्रमण गरिएको जनाएको छ। आइतबार इजरायली सेनाले आफ्नो लडाकु विमानले उत्तरी र मध्य इजरायललाई लक्षित गरी हिजबुल्लाह समूहले पठाएका हजारौँ रकेट लन्चरलाई लेबनानको दक्षिणी सिमानामा आक्रमण गरेको जनाएको थियो।

“करिब १०० आईएफएफ लडाकु विमानले दक्षिणी लेबनानमा रहेका हजारौँ हिजबुल्लाह रकेट लन्चर ब्यारेजमा आक्रमण गरी नष्ट गरिएको छ,” इजरायली सेनाले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ। तीमध्ये अधिकांश उत्तरी इजरायलतर्फ लक्षित थिए भने केही मध्य इजरायलतर्फ लक्षित थिए। हिजबुल्लाह समूहको आक्रमणपछि शनिवार इजरायलले लेबनानसँगको बढ्दो तनावबीच ४८ घण्टाका लागि सङ्कटकाल घोषणा गरेको थियो।

बीबीसी

काठमाण्डु । अन्तरिक्षमा विगत दुई महिनादेखि ‘अलपत्र’ परेका नासाका दुई अन्तरिक्ष वैज्ञानिकहरू आगामी वर्ष फेब्रुअरी महिनामा स्पेसएक्स कम्पनीको सहयोगमा पृथ्वी फर्किने भएका छन्। अमेरिकी अन्तरिक्ष निकाय नासाका अनुसार सुनीता विलिअम्स र ब्यारी विल्मोरलाई अन्तरिक्षमा लिएर गएको ‘बोइङ स्टारलाइनर’ अन्तरिक्षयान भने उनीहरूबिने फर्किने छ।

उक्त यान विलिअम्स र विल्मोरलाई लिएर गत जुन ५ मा आठदिने अभियानका लागि अन्तरिक्षमा गएको थियो। अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष केन्द्र ‘आईएसएस’ तिर जाने क्रममा उक्त यानमा प्राविधिक समस्या उत्पन्न भएपछि दुई अन्तरिक्षयात्रीहरूले अझै आठ महिनाजति पृथ्वीको परिक्रमा गरेर बिताउनुपर्ने भएको छ। ‘प्रपल्शन’ प्रणालीमा इन्धन प्रवेश गराउने ‘हीलअप’ चुनिने लगायतका समस्या उक्त स्टारलाइनर नामक यानमा देखा परेको थियो। उक्त यानमा जडित केही ‘श्रस्टर’हरूले पनि राम्ररी काम गरेका थिएनन्।

नासाले आफ्ना अन्तरिक्षयात्रीहरूलाई अन्तरिक्षमा पठाउन बोइङ र स्पेसएक्स दुवै कम्पनीसँग सहकार्य गरेको छ। बोइङले ४.२ अर्ब डलरको र



इलोन मस्कले स्थापना गरेको स्पेसएक्सले नासासँग २.६ अर्बको सम्झौता गरेका छन्। स्पेसएक्सले अहिलेसम्म नासाका लागि मानवसहितका नौवटा र केही व्यावसायिक उडान गरेको छ। तर मानवलाई अन्तरिक्षमा लैजाने प्रयासमा बोइङको यो पहिलो संलग्नता थियो। बोइङ र नासाका इन्जिनियरहरूले स्टारलाइनर अन्तरिक्षयानको प्राविधिक समस्याहरू बुझ्न धेरै महिना खर्चेका छन्। उनीहरू पृथ्वी र अन्तरिक्ष दुवै स्थानमा परीक्षण गर्दै छन् र डेटा पनि सङ्कलन गर्दै छन्।

उनीहरू अहिले देखा परेको समस्याको मूल कारण पत्ता लगाउने र दुई अन्तरिक्षयात्रीलाई सकुशल पृथ्वीमा फिर्ता ल्याउने प्रयास गरेका थिए। नासा प्रमुख बिल नेल्सनले शनिवार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा स्टारलाइनरमा कस्तो सुधार गर्नुपर्छ भन्ने बुझ्न बोइङले नासासँग मिलेर काम

गिरिहेको बताए। “अन्तरिक्षको उडान जोखिमपूर्ण हुन्छ, एकदमै सुरक्षित अवस्थामा पनि र नियमित उडान भए पनि। अनि परीक्षण उडान स्वभावतः न त सुरक्षित हुन्छ न त नियमित नै,” उनले भने।

“हाम्रो मूल मान्यता सुरक्षा हो अनि यसले नै हामीलाई मार्गनिर्देशन गर्छ,” उनले भने। विलिअम्स र विल्मोरलाई ‘स्पेसएक्स क्रेड्यागन’ अन्तरिक्षयानमार्फत पृथ्वीमा फर्काउन उनीहरूलाई फेब्रुअरी २०२५ सम्म आईएसएसमै राख्ने निर्णय गरिएको छ। उक्त अन्तरिक्षयान आगामी सेप्टेम्बर महिनाको अन्त्यतिर प्रक्षेपण गर्ने योजना छ। उक्त यानमा चढेर चार अन्तरिक्षयात्री जाने तय गरिएको थियो। तर विलिअम्स र विल्मोरलाई फिर्ता ल्याउन पर्याप्त ठाउँ पुगोस् भनेर अब दुई जनालाई मात्रै पठाइने छ।

सुनीता विलिअम्स र ब्यारी

विल्मोरले अब के गर्छन् नासाका अनुसार दुवै अन्तरिक्ष वैज्ञानिकले यसअघि पनि लामो समय अन्तरिक्षमा व्यतीत गरेका थिए र उनीहरू अन्तरिक्ष केन्द्रमा बढी बसुनुपर्ने सम्भावनासहित परीक्षण उडानसँग सम्बन्धित अन्य जोखिमबारे अवगत थिए।

विल्मोर ६१ वर्षका छन् भने विलिअम्स ५८ वर्षकी छिन्। नासाका अनुसार दुवै जना पृथ्वीमा फर्किने योजनामा सहमत भएका छन्। अबका महिनाहरूमा उनीहरू अन्तरिक्षमा विभिन्न वैज्ञानिक कार्य र अन्तरिक्षयानको मर्मतमा संलग्न हुने छन्। उनीहरू ‘अन्तरिक्षमा हिँड्ने’ पनि छन्। यसअघि विकास र निर्माणको चरणमा उत्पन्न प्राविधिक समस्याका कारण बोइङको स्टारलाइनर प्रक्षेपण गर्ने योजनामा केही वर्षको विलम्ब भएको थियो।

त्यसैगरी योभन्दा अगाडि गरिएको मानवहित उडानमा पनि समस्याहरू देखा परेका थिए। एउटा विज्ञापित प्रकाशित गर्दै बोइङले “अन्तरिक्षयात्री र यानको सुरक्षा”मा आफ्नो ध्यान केन्द्रित गरिएको जनाएको छ। “हामी नासाले निर्धारण गरेबमोजिम नै अभियान सञ्चालन गर्दै छौं अनि हामी यात्रुहित यानको सुरक्षित र सफल फिर्ताको तयारी गर्दै छौं,” बोइङले भनेको छ।

डेरी फर्मलाई साढे दुई लाख डलरभन्दा बढी जरिवाना

बङ्गलादेशमा बाढीबाट २३ जनाको मृत्यु, ऋण्डै ६० लाख प्रभावित

एएफपी

वेलिङ्गटन । शतप्रतिशत शुद्ध न्युजिल्याण्ड’ डेरी उत्पादन बन्नी कारोबार गर्दै आएको न्युजिल्याण्डको डेरी कम्पनीमा छाप मारी कारवाही गरिएको छ।

भारतबाट आयातित नौनी घ्यू बेच्ने तर आफ्नो उत्पादन ‘शतप्रतिशत शुद्ध न्युजिल्याण्ड’ को भएको भूटो दाबी गरेको आरोपमा डेरी कम्पनीलाई कारवाही गरिएको हो। न्युजिल्याण्डको वाणिज्य आयोगले डेरी कम्पनी मिलिक्यो फुड्स लिमिटेडलाई आफ्नो नौनी घ्यू उत्पातिको बारेमा भूटो दाबी गरेको आरोपमा सोमबार दुई लाख ६१ हजार ४५२ अमेरिकी डलर जरिवाना गरेको छ।

ह्यामिल्टनस्थित उक्त फर्मले भारतबाट घ्यू तथा दुग्धजन्य सामान आयात गर्ने र शतप्रतिशत शुद्ध न्युजिल्याण्ड’ डेरी उत्पादनजस्ता दाबीका साथ ग्राहकलाई आफ्नो घ्यू उत्पादनबारे भ्रष्टाचार गरी ग्राहकलाई भ्रममा पारेको वाणिज्य आयोगले जारी गरेको विज्ञापितमा उल्लेख छ। न्युजिल्याण्डको कृषि-सञ्चालित उद्योगले उच्च गुणस्तरको डेरी निर्यातमा गर्व गर्दछ र



विदेशी ग्राहकहरू यसको समृद्ध चरनबाट प्राप्त हुने दूध र मक्खनको लागि लालायित हुने गर्छन्। वाणिज्य आयोगका प्रवक्ता भनेस होर्नेले भन्नुभयो, “मिल्कियोले न्युजिल्याण्डमा निर्मित उत्पादनहरू पहिचान गर्न एक विश्वसनीय प्रतीक (फर्ममार्क लोगो) को प्रतिष्ठाको फाइदा उठाउँदै अन्य उत्पादनलाई बढावा दिएको पाइएपछि जरिवाना गरिएको हो। कम्पनीले ‘फर्ममार्क लोगो’ प्रयोगका लागि स्वीकृति प्राप्त गर्न गलत र अपूर्ण जानकारी पनि प्रस्तुत गरेको थियो।

सिन्धवा

ढाका । बङ्गलादेशका केही भागमा आएको बाढीका कारण २३ जनाको मृत्यु, करिब ६० लाख मानिस प्रभावित र हजारौँ परिवार विस्थापित भएका छन्।

विपद् तथा राहत मन्त्रालयअन्तर्गतको राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन समन्वय केन्द्र (एनडिआर सिटी) को दैनिक विपद् अवस्था प्रतिवेदनअनुसार सोमबार दिउँसोसम्म देशका ६४ जिल्लामध्ये ११ जिल्लामा बाढीका कारण ५७ लाख एक हजार दुई सय चार जना प्रभावित भएका छन्।

मन्त्रालयको वेबसाइटमा प्रकाशित प्रतिवेदनमा देशका बाढीका कारण २३ जनाको मृत्यु भएको छ भने ११ जिल्लामा १२ लाख ३८ हजार ४८ परिवार अलपत्र परेका छन्।



दुई जना बेपत्ता समेत भएको बताइएको छ। गत हप्तादेखि प्रमुख नदीहरू ‘ओभरफ्लो’ हुँदा बङ्गलादेशका केही भागमा जमिनको ठूलो क्षेत्र जलमग्न भएको छ। बाढीले देशको ठूलो भू-

भागमा बस्तीहरू, बाली, सडक र राजमार्गहरूमा व्यापक क्षति पुऱ्याएको बताइएको छ। बङ्गलादेशको अन्तरिम सरकारका प्रमुख सल्लाहकार मुहम्मद युसुले आइतबार

सबै सरोकारवालाहरूलाई अलपत्र परेका मानिसहरूलाई उद्धार गर्न, आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न र बाढी पीडितहरूका लागि हरसम्भव सहयोग गर्न आफ्नो बलियो प्रयास जारी राख्न आग्रह गर्नुभयो। अधिकारीहरूले उद्धार कार्यहरू सञ्चालन गर्ने, राहत सामग्री वितरण गर्न र करिब पाँच लाख बाढी प्रभावित मानिसले आश्रय लिएका केन्द्रहरूको निरीक्षण गर्न विपद् प्रतिकार्य बलका टोलीहरूलाई पठाएका छन्।

बङ्गलादेशमा आएको बाढीका कारण उत्पन्न भएको महत्वपूर्ण चुनौतीको सामना गर्दै बङ्गलादेशस्थित चिनियाँ दूतावासले आइतबार फेनीको सबैभन्दा बढी प्रभावित क्षेत्रमा तयारी खाने, पिउने पानी र जीवनयापनका अत्यावश्यक सामग्री उपलब्ध गराएको छ।

माग अनुसार मत्स्य विकास केन्द्रले माछाका भुरा उत्पादन गर्न सकेन



गोदावरी । गोदावरी नगरपालिका-५ गेटास्थित मत्स्य विकास केन्द्रले गत आर्थिक वर्षमा चार करोड २४ लाख माछाका भुरा बिक्री गरेको छ । गत आब २०८०/८१ मा सिल्वर र विगहेड जातका माछा दुई सय २४ किलो, कमन, ग्रास, रहु, नैनी र भाकुर जातका सात सय ५२ किलो माछा बिक्री गरेको केन्द्रले जनाएको छ । माछा, भुरा उत्पादन बिक्री गरेर रु ५३ लाख ६२ हजार आम्दानी गरेको केन्द्रका सूचना अधिकारी सरोजराज रेग्मीले बताउनुभयो ।

केन्द्रले ग्रास, सिल्वर, कमन, विगहेड, रहु, नैनी र भाकुर जातका ह्याचलिट, फ्राड, फिगरलिट, एडभान्स फिगरलिट र इयरलिट साइजका भुरा सहुलियत दरमा किसानलाई बिक्री गर्दै आएको छ । केन्द्रबाट सुदूरपश्चिमका नौ जिल्ला एवं बर्दिया, सुर्खेत, दाङसम्मका किसानले भुरा खरिद गर्ने गरेका छन् । भुरासँगै विभिन्न जातका माछा पनि उत्पादन गरी केन्द्रले बिक्री गर्दै आएको सूचना अधिकारी रेग्मीले जानकारी दिनुभयो ।

माछापालन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सञ्चालन गरेको

केन्द्रले प्रतिगोट २५ पैसादेखि ७५ पैसामम्म किसानलाई उपलब्ध गराउँदै आएको जनाएको छ । केन्द्रले अघिल्लो आब २०७९/८० मा भुरा बिक्री गरेर रु ५२ लाख आम्दानी भएको जनाएको छ । मत्स्य विकास केन्द्रले वार्षिक करोडौंको संख्यामा भुरा उत्पादन गरे पनि किसानको मागलाई पुर्याउन नसकिएको सूचना अधिकारी रेग्मीको भनाइ छ ।

केन्द्रमा रहेको पुरानो संरचना र जनशक्ति अभावका कारण माछाका भुरा उत्पादन बढाउन सकेको छैन । माछाको भुरा उत्पादन गर्न थप ह्याचरी, जनशक्ति र केमिकलको व्यवस्था गर्न आवश्यक रहेको केन्द्रले जनाएको छ । पुराना पोखरीको मर्मत, नयाँ पोखरी निर्माण र नयाँ ह्याचरी थप गर्नसके मागको ७५ प्रतिशत भुरा उपलब्ध गराउन सकिने रेग्मीले बताउनुभयो । मत्स्य विकास केन्द्रको २० बिघा जमिनमध्ये १२ बिघामा मात्र पोखरी बनाइएको छ । ती पोखरीमा पालिएका माउ माछाबाट केन्द्रले फागुनदेखि भदौसम्म प्रजनन गराएर सात जातका भुरा उत्पादन गर्दै आएको छ । रासस

अर्घाखाँची । अर्घाखाँचीको सन्धिखर्क नगरपालिका-१० का वसन्त रानाभाटको २०८० फागुन १३ गते दुबईमा मृत्यु भयो । उहाँको मृत्यु भएपछि श्रीमती लक्ष्मी केशी रानाभाटले नगरपालिकामा क्षतिपूर्तिका लागि निवेदन दिनुभयो । नगरपालिकाको रोजगार शाखाले उहाँलाई रु सात लाख क्षतिपूर्ति दियो ।

सन्धिखर्क नगरपालिका-७ का मधुकुमार केसीको २०८० पुस ८ गते मृत्यु भयो । उहाँकी श्रीमती निमकला केसीले पनि क्षतिपूर्ति माग गरी सन्धिखर्क नगरपालिकामा निवेदन दिनुभयो र उहाँले पनि रु सात लाख प्राप्त गरिन् । अर्घाखाँचीका ५५ हजारभन्दा बढी मानिस श्रम स्वीकृति लिएर विदेशमा काम गर्न गएका छन् । युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया, जापानलगायत देशमा जाने युवायुवतीको सत्र या यसमा समावेश गरिएको छैन । गैरकानुनी ढङ्गले जाने, प्रक्रिया पूरा नगरी वा पर्यटन भिसामा जाने तथा अध्ययन भिसामा जानेहरुको तथ्याङ्क कतै भेटिँदैन ।

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको साभेदारीमा काम गरिरहेको सुरक्षित आप्रवासनका लुम्बिनी प्रदेश संयोजक जियाउल हकका अनुसार पछिल्लो तीन वर्षमा श्रम स्वीकृति लिएर वैदेशिक रोजगारीमा गएका अर्घाखाँचीका ४७ जनाले ज्यान गुमाएको तीमध्ये जना गम्भीर विरामी परेका तथा अङ्गभङ्ग भएका छन् । अर्घाखाँचीबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा छ सय ३३ महिलासहित नौ हजार पाँच सय २६ जना रोजगारीका लागि विदेश गएका थिए । चालु आर्थिक वर्षको ज्येष्ठ मसान्तसम्म आठ हजार एक सय ७५ जनाले वैदेशिक रोजगारीका लागि देश छोडेको सुरक्षित आप्रवासनका अर्घाखाँची शाखाका सहजकता अम्बिका बेल्वासेले बताउनुभयो ।

अर्घाखाँचीमा अहिलेसम्म वैदेशिक

अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च हुँदै 'रेमिट्यान्स'



रोजगारीसम्बन्धी ठगीका १० वटा उजुरी परेका छन् । यीमध्ये चार उजुरीको छिनोफानो भएको छ भने छवटा प्रक्रियामा रहेका छन् । ठगी गर्नेहरुबाट रु १० लाख ४६ हजार पीडितलाई फिर्ता गराइएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी सूर्यबहादुर खत्रीले बताउनुभयो । आब २०६३/६४ सालयता गएको वैशाख मसान्तसम्म ७७ लाख २० हजार सात सय आठजनाले श्रम स्वीकृति लिएको वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्याङ्कमा उल्लेख रहेको सन्धिखर्क नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खुमलाल भुसालले बताए । गत आब २०७९/८० मा सात लाख ७१ हजार तीन सय २७ जना रोजगारीका लागि विदेश गएका थिए । यो सत्र या गएको १७ वर्षयताको उच्च हो । चालु आबको ज्येष्ठ मसान्तसम्म छ लाख नौ हजार छ सय ९९ जना कामका लागि विदेश गएका थिए । अहिलेसम्म विदेश जानेहरुमध्ये ९३ प्रतिशत मलेसिया तथा खाडी मुलुकमा गएका छन् भने बाँकी सात प्रतिशत जापान, बहराइन, कोरिया, क्रोएसियालगायत देशमा छन् ।

विदेशबाट पठाएको पैसाले ७२ प्रतिशत रकम घर खर्चमा गएको राष्ट्रिय

तथ्याङ्क कार्यालयले जनाएको छ । यस्तै, १५.८ प्रतिशत रकम ऋण तिर्न, ४.६ प्रतिशत छोराछोरीको अध्ययन र १.९ प्रतिशत रकम घरजग्गामा खर्च भएको छ । यसको १.९ प्रतिशत रकम बचत गरिएको छ । नेपालभरका ५६ प्रतिशत घरपरिवार र लुम्बिनी प्रदेशका ८९.६ प्रतिशत घरपरिवारले 'रेमिट्यान्स' प्राप्त गर्छन् ।

अर्घाखाँची विदेशबाट पैसा आउने जिल्लामध्ये अग्रपङ्क्तिमा आउँछ तर त्यो पैसा उत्पादनशील क्षेत्रमा लगाउने वातावरण नहुँदा श्रम बेच्ने मानिस उत्पादन गर्ने काम मात्र भइरहेको छ । साथै बचत तथा ऋण सहकारी र अर्घाखाँची जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी सस्थाले दुई वर्षअघि गरेको अनौपचारिक सर्वेक्षणअनुसार जिल्लामा भित्रिएको रेमिट्यान्स (विप्रेषण) को ८० प्रतिशत रकम विलासिता र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च हुन्छ ।

स्थानीय सरकारले व्यवसाय र स्वरोजगारसुखी कार्यक्रम ल्याउन नसक्दा पनि रेमिट्यान्सको पैसो बाहिर जाने गरेको छ । केही गर्ने खालको युवा जनशक्तिलाई यता अर्को देश पठाएर आएको पैसाले सुदुपयोग गर्ने खालको योजना कुनै पनि पालिकाको छैन । वार्षिक भन्डै रु साढे

सात अरब अर्घाखाँची भित्रने गरेको छ । त्यसमध्ये तीन अर्ब अर्थात् ४० प्रतिशत रकम दैनिक उपभोग सामग्री, खानपान, मोटोसाइकल, कार, इन्धन, लताकपडा, मोबाइल, सञ्चार तथा टेलिफोनमा खर्च हुने गरेको छ । ४० प्रतिशत रकम अर्थात् तीन अर्ब उत्पादन नहुने क्षेत्र अर्थात् घडेरी र घरमा खर्च हुने गरेको अर्घाखाँची जिल्ला बचत सहकारी संस्थाका अध्यक्ष तथा साथी बचत तथा ऋण सहकारीका अध्यक्ष प्रकाश भुसालले बताउनुभयो । उनका अनुसार जिल्ला सदरमुकाम, कपिलवस्तुका विभिन्न भाग तथा रुपन्देहीको बुटवल, भैरहवा, दाङ, चितवन र काठमाडौंमा घर घडेरी किन्नेमा खर्च भएको छ ।

विदेशबाट आएको रकमको २० प्रतिशत मात्र कृषिफार्म, सानाहोटल, किरानापसल र ट्याक्सी तथा वस जस्ता उत्पादनशील क्षेत्रमा खर्च भइरहेको छ । तर यस्तो व्यवसाय गर्नेहरुले पनि बीचमा व्यवसाय छाड्ने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवाले कमाएको पैसा विलासिता र दैनिक उपभोग सामग्रीमा खर्च भएकाले उक्त रकम उत्पादनमूलक कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने खालको नियम

नै बनाएर अगाडि बढ्न सकेमा मात्र उत्पादनशील क्षेत्रमा खर्च हुने सन्धिखर्क नगरपालिकाका नगर प्रमुख कृष्णप्रसाद श्रेष्ठले बताउनुभयो ।

वैदेशिक रोजगारीमा युवाहरुलाई जानबाट रोक्न स्थानीय सरकारहरुले पनि काम गरिरहेका छन् । विदेशबाट फर्किएर गाउँमा कृषि र पशुपालन गर्ने युवाहरुलाई नगरपालिकाले प्राविधिक सहायताका साथै विभिन्न अनुदानका कार्यक्रम पनि सञ्चालन गरिरहेको सन्धिखर्क नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खुमलाल भुसालले बताउनुभयो । परम्परागत कृषि पेसालाई आधुनिक र प्रविधिकृत बनाउन मिनीटिलर, कुटानी-पिसानी मिललगायत सामग्रीहरु किसानलाई हस्तान्तरण गरेको छ । विभिन्न तरकारीका बीउ, मल आदि पनि प्रदान गर्दै आएको छ ।

अर्घाखाँचीको शितगन्ना नगरपालिकाले कृषि, पशुपालन, शिक्षा, स्वास्थ्य र भौतिकयुवाधारलाई प्राथमिकतामा राखेर आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट ल्याएको छ । आगामी आब २०८१/८२ को लागि रु ८६ करोड ८६ लाख ९० हजारको बजेट ल्याएको नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अर्जुन शर्माले जानकारी दिनुभयो । शितगन्ना कृषि, पशुपालनको लागि सम्भावना राम्रो भएको नगर हो । तराईका जिल्लासँग सिमाना जोडिएको यहाँको उत्पादन बुटवल, कपिलवस्तु, दाङसहित भारतीय सीमानाका कृषणनगर हुँदै भारत निर्यात हुन्छ । जङ्गली मौवाको फूल, स्थानीय रैथाने बाली र फलफूलबाट बनाइने रक्सीको ब्राण्डिङ गरिने लक्ष्य रहेको योजना अधिकृत खुमलाल खनालको भनाइ छ । शितगन्ना नगरपालिकाले कृषिजन्य बस्तु उत्पादन र बजारीकरणका लागि नयाँ योजना सञ्चालन गरेको छ । प्रत्येक वडामा कृषि सङ्कलन केन्द्र निर्माण गरिने पालिकाले जनाएको छ । रासस

बन्दीपुरमा तीज सप्ताहव्यापी उत्सव गरिँदै

दुम्रे । जिल्लाको बन्दीपुरमा यही भदौ १५ देखि २२ गतेसम्म सप्ताहव्यापी 'तीज सप्ताह' उत्सव गरिँदै छ । पछिल्लो समय तीजमा गाइने गीतमा विकृति समावेश हुँदै आएकोले परम्परागत संस्कृति र कलाको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले 'तीज सप्ताह' उत्सव आयोजना गर्न लागिएको हो ।

यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा तीजका महिमा गाइने गीतमा अनेकन विकृति समावेश हुँदा हाम्रा परम्परागत गीत लोप हुनसक्ने भएकाले बृहत् रुपमा प्रतियोगिता गरी संस्कृति तथा तीजको महिमाको संरक्षण गर्न सप्ताह उत्सव गर्न लागिएको कार्यक्रम संयोजक किरण पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । "नेपाली नारीहरुको महान् पर्व तीजका अवसरमा गाइने तीज गीतमा विकृति समावेश हुँदै आएको छ । हाम्रा मौलिक कला, संस्कृति र परम्पराको संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले बन्दीपुरमा यही भदौ १५ देखि २२ गतेसम्म महोत्सव गर्न लागेका हौं", उहाँले भन्नुभयो ।

पोखरेलका अनुसार हरेक दिन बन्दीपुर क्षेत्रका विभिन्न जातजातिका सांस्कृतिक भाँकी, आमा समूह, क्लब, विद्यार्थीहरुको प्रतिभा प्रदर्शन गरिने छ भने प्रत्येक दिन राष्ट्रिय तथा स्थानीय कलाकारको विशेष प्रस्तुति रहनेछ । उहाँले भन्नुभयो, "भविष्यका लागि हाम्रा संस्कार, संस्कृति, परम्परालाई संरक्षण गर्नुपर्छ । तीज गीतमा आएको विकृतिलाई निरस्तार्हित गर्न यस्तो कार्यक्रमसहितको प्रतियोगिता गर्न लागिएको हो ।" बन्दीपुर गाउँपालिकाका अध्यक्ष सुरेन्द्र थापाले यहाँ सबै किसिमका पर्यटक आउने भएकाले पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रमले सहयोग पुग्ने विश्वास लिनुभयो । उहाँले धार्मिक एवं पर्यटकीय तवरबाट पनि कार्यक्रमले बन्दीपुरको प्रचारप्रसार गर्ने उहाँले बताउनुभयो ।

प्रतियोगितामा प्रथम हुने समूहलाई रु एक लाख एक हजार, द्वितीयलाई रु ७५ हजार, तृतीयलाई रु ५० हजार र



सान्त्वना हुने समूहलाई रु २५ हजार प्रदान गरिने सञ्चालक हरिदत्त पौडेलले जानकारी दिनुभयो । उहाँले प्रतियोगिताका लागि तीन देखि १५ जनासम्मको समूह हुनुपर्ने, समूहमा सबै महिला अनिवार्य गरिएको बताउनुभयो । वाद्यवादनको सामग्री आफैले व्यवस्था गर्नुपर्नेछ भने हरेक समूहलाई बढीमा १५ मिनेटको समय दिइनेछ । प्रतियोगितामा भाग लिने समूह दर्ता शुल्क रु दुई हजार लाग्ने आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगितामा छनोट, क्वार्टर फाइनल, सेमिफाइनल र फाइनल चरण हुनेछन् ।

साथै 'बृहत् खुल्ला तीज गीत प्रतियोगिता', तीज सांस्कृतिक कन्सर्ट, तीज महिमा प्रवचन समेत प्रस्तुत गरिने कार्यक्रम संयोजक पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । यहाँ रहेका धार्मिक शक्तिपीठ सिद्धेश्वर महादेव, खड्ग गुरुदेव मन्दिर, बिन्दबासिनी मन्दिर, तिनधारे ज्योतिर्लिंग, सन्तानेश्वर महादेव, चाण्डादेवी माई, थानीमाई मन्दिर, पुरानकोट देवीलगायत देवीको दर्शन गराउने र महिमा एवं शक्तिबारे परिचित गराउने कार्यक्रम रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

उत्सवमा १० हजार बढी सांस्कृतिक पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्यका साथ बन्दीपुरमा कार्यक्रम गर्न लागिएको भन्दै कार्यक्रम सात सय वर्षभन्दा लामो धार्मिक एवं प्राचीन मन्दिर 'माँ खड्

क्यान्सर अस्पतालमा 'बोनम्यारो प्रत्यारोपण सेवा' को तयारी

चितवन । यहाँको बिपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा बोनम्यारो प्रत्यारोपण सेवा युनिट निर्माणको तयारी गरिएको छ । चीन सरकारको सहयोगमा उक्त सेवा सञ्चालनको तयारी गरिएको हो ।

अस्पतालका कार्यकारी निदेशक डा शिवजी पौडेलका अनुसार सेवा सञ्चालनका लागि भवन निर्माण, उपकरण खरिद र जनशक्तिलाई तालिमसमेत चीन सरकारले व्यवस्थापन गर्ने छ । यसअघि नेपाल सरकारसँग यससम्बन्धी सम्झौता भइसकेको भन्दै उहाँले सन् २०२४ को अन्तिमदेखि भवन निर्माण सुरु हुने बताउनुभयो ।

गत वैशाख १३ गते स्वास्थ्य मन्त्रालयका सचिव डा रोशन पोखरेल र चिनियाँ अन्तर्गोष्ठ्य विकास सहयोग संस्था (चाइना इन्टरनेसनल डेभलपमेन्ट को-प्रोग्राम एजेन्सी) का प्रमुख लियु भ्याओ हुँदै यससम्बन्धी



सम्झौतामा हस्ताक्षर गरिसकेको निदेशक डा पौडेलले जानकारी दिनुभयो । सम्झौतामा चीन सरकारले बिपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा बोनम्यारो प्रत्यारोपण सेवा सञ्चालनका लागि सहयोग गर्नेछ भने उल्लेख छ । त्यसका लागि संरचना निर्माणदेखि चिकित्सकलाई सैद्धान्तिक र प्राविधिक तालिमसम्मका लागि चीनले आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने सहमति भएको उहाँले बताउनुभयो । अस्पतालका उपनिदेशक डा उमेश नेपालका अनुसार चिनिया टोली यहाँ आएर भवन निर्माणस्थलको अनुमान गरेर गइसकेको छ । उहाँले हालको प्रशासन भवनको पछाडि

रहेको जग्गा छनोट गरिएको बताउनुभयो । उपनिदेशक नेपालले ठाउँको छनोट भइसकेको भन्दै उक्त ठाउँको मोटो परीक्षणको काम समेत चिनियाँ टोलीले गरिसकेको जानकारी दिनुभयो । आफूहरुले स्थान दिने, पानी र बिजुलीको व्यवस्थापनलगायत स्थानीय समन्वय गर्ने बताउँदै उपनिदेशक नेपालले भन्नुभयो, "भवन निर्माणदेखि उपकरण खरिद र जनशक्तिलाई तालिमसम्मको काम चिनियाँ सहयोगमा हुन्छ । भवनको डिजाइन, प्रविधि सबै चिनियाँले गर्ने सहमति भएको छ ।"

नेपालमा फास्टट्रक काठमाडौंमा 'बोनम्यारो' प्रत्यारोपणको काम हुने भए पनि छुट्टै युनिट बनाएर गन्तव्यको पछिल्लो भएको उपनिदेशक नेपालको भनाइ छ । बोनम्यारो प्रत्यारोपण युनिट पाँच शय्याको हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो । निदेशक डा पौडेलले भन्नुभयो, "सन् २०२४ वर्षमा भवन सम्पन्न हुने जनाउँदै

त्यसलगत्तै सेवा सञ्चालन हुने बताउनुभयो । भन्नुभयो, "चिनियाँ आफैले निर्माण गर्ने भएकाले काम छिटो हुन्छ ।" उपकरण खरिद पनि चिनियाँ अन्तर्गोष्ठ्य विकास सहयोग संस्थाले गर्ने भएकाले भन्नुभयो, "सम्पूर्ण तयारी पूरा गरेर अस्पताललाई हस्तान्तरण गर्ने हो । यो अस्पतालको निर्माणसमेत चिनियाँ सरकारको सहयोगमा भएको हो ।" रासस

मिडिया सङ्ग्रहालयप्रतिको आकर्षण बढ्दो

काठमाण्डु । रासस मिडिया सङ्ग्रहालयप्रति अवलोकनकर्ताको आकर्षण बढ्दो छ । मिडिया सङ्ग्रहालय सञ्चालन भएको दिनदेखि विज्ञ, सरोकारवाला अवलोकनका लागि आउन थालेका छन् । राससले विगतलाई जर्गेन गर्ने सन्दर्भमा कार्यालयको एउटा कोठामा ६३ वर्षको इतिहासलाई सङ्ग्रह गरी रासस मिडिया सङ्ग्रहालय सञ्चालनमा ल्याएको हो । सङ्ग्रहालयको गत साउन ३२ गते सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

मिडिया सङ्ग्रहालयको अवलोकनकर्ता अधिकशले राससले अतीत जर्गेन गर्दै नेपाली पत्रकारिताको इतिहास अध्ययन अनुसन्धान गर्ने नयाँ आयाम थपिएको प्रतिक्रिया दिएका छन् । नेपाल प्रेस युनियनका अध्यक्ष शिव लम्सालले रासस मिडिया सङ्ग्रहालय आफैमा ऐतिहासिक रहेको बताउनुभयो । उहाँले पत्रकारिताका विद्यार्थीका लागि अध्ययन र अनुसन्धान गर्न सङ्ग्रहालय उपयोगी हुने प्रतिक्रिया दिनुभयो ।

"राससले सञ्चालनमा ल्याएको मिडिया सङ्ग्रहालय सञ्चारकर्मी भएको नाताले पत्रकारिताका विद्यार्थीकालाई अति उपयोगी छ", सङ्ग्रहालयको अवलोकनकर्ता उहाँले भन्नुभयो, "राससले जुन प्रयास गरेको छ, यो अत्यन्तै सराहनीय छ । यसका लागि राससको नेतृत्व र व्यवस्थापनलाई आभार व्यक्त गर्दछु ।" यो सङ्ग्रहालय नेपालको पहिलो मिडिया सङ्ग्रहालयका रुपमा रहेको राससले जनाएको छ । आजको 'डिजिटल' युगमा आफूलाई समयानुकूल परिवर्तन गरी सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार गर्न, राससले हस्तसम्पन्न प्रयास गरिरहेको छ । "कन्टेन्ट" सुधार, समाचारमा गुणस्तर अभिवृद्धिका साथै सेवा विविधीकरणमा पनि राससले उल्लेखनीय काम गरिरहेको छ ।

विसं २०१८ देखि मिडियासँग जोडिएका समाचारसँग सम्बन्धित उपकरणको सञ्चालन गरी सङ्ग्रहालयमा सङ्ग्रहित गरेको छ । यसले पत्रकारिताका अध्येता, सञ्चारकर्मीका लागि पत्रकारिताको विगतको अध्ययन अनुसन्धान गर्न महत्वपूर्ण सहायता पुग्ने अध्यक्ष लम्सालको भनाइ छ । "राससले आफ्नो इतिहास मात्र हैन, पत्रकारिता क्षेत्र र सञ्चारकर्मीको कसरी विकास भएको थियो भनी एकै थलोमा सामग्री सङ्ग्रहित गरेको छ, यो उत्कृष्ट

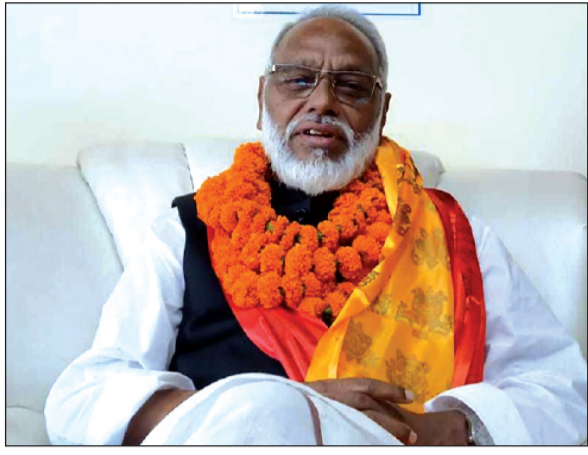


छ, पत्रकारिताका विद्यार्थीले एकपटक आएर अवलोकन गर्नुपर्ने हुन्छ", अध्यक्ष लम्सालले भन्नुभयो । काभ्रेका पत्रकार कपिल कोइरालाले सामाजिक सञ्जालमार्फत जानकारी पाएर कोतुहलता जागेकाले रासस मिडिया सङ्ग्रहालय अवलोकन गर्न आइपुगेको बताउनुभयो । उहाँले पत्रकारिता गर्ने क्रममा विगतमा प्रयोग भएका सामग्री नवीन र रोचक लागेको प्रतिक्रिया दिनुभयो । "रासस मिडिया सङ्ग्रहालयको अवलोकन गर्ने, मैले पत्रकारिता सुरु गर्नुभन्दा अगाडि प्रयोग भएका सामग्री प्रदर्शनीदेखि राससको पहिलो समाचारलगायत धेरै नौला कुराहरुको साक्षी बन्न पाइयो", उहाँले भन्नुभयो, "म पत्रकारिताको विद्यार्थी भएको नाताले अरुलाई राससको इतिहासबारे थप विषयवस्तु प्रस्तुत गर्न सहज हुनेछ, आगामी दिनमा यसलाई विस्तार गर्दै लैजायौंछु ।"

राससको समाचार बुलेटिन समयक्रमअनुसार कसरी परिष्कृत र परिमार्जित हुँदै आए, समाचार लेखनशैलीको फरक आदि विषयलाई पनि समेटेको खण्डमा थप प्रभावकारी बन्ने उहाँको सुझाव छ । दैनिकी डटकमका सम्पादक माधवप्रसाद तिवारीले सीमित स्रोत साधनबीच राससले सञ्चारकर्मीका विगतका सामग्रीलाई सञ्चालन गरेर सराहनीय कार्य गरेकाले रासस व्यवस्थापनलाई धन्यवाद दिनुभयो । "सीमित बजेटमा पनि राससले राम्रो कामको सुरुआत गरेको छ, यसलाई आगामी दिनमा थप विस्तार गर्दै लैजायौंछु", उहाँले भन्नुभयो, "मिडियाका विद्यार्थी र पत्रकारितामा सक्रियहरुका लागि सङ्ग्रहालयका सामग्री सान्दर्भिक छन्, राससको इतिहासबारे अध्ययन गरेकालाई प्रयोग गरिएका प्रविधि, उपकरण, सामग्री र सञ्चारकर्मीको इतिहास र प्रकाशन सङ्ग्रहालयमा उपलब्ध छ । यी सामग्रीले राससको इतिहास र विकासक्रमलाई बुझ्न सहज हुने विश्वास लिइएको छ । रासस

राससको सङ्ग्रहालयमा विभिन्न ४६ प्रकारका सामग्री राखिएका छन् । त्यसमा रेडियो, टेलिभिजन, टेलिप्रिन्ट, राससका प्रकाशन सामग्री, पुराना माइकलगायत छन् । रासस स्थापनाको ६३ वर्ष पुगेका अवसरमा प्रयोग गरिएका प्रविधि, उपकरण, सामग्री र सञ्चारकर्मीको इतिहास र प्रकाशन सङ्ग्रहालयमा उपलब्ध छ । यी सामग्रीले राससको इतिहास र विकासक्रमलाई बुझ्न सहज हुने विश्वास लिइएको छ । रासस

सातौं संविधान पनि असफल हुने नेता महतोको ठोक्नुवा



दुई समाचारदाता
जनकपुरधाम । राष्ट्रिय मुक्ति क्रान्तिका संयोजक राजेन्द्र महतोले शासक वर्गको गलत नियतको कारण सातौं पटकको संविधान पनि असफल

नेपालीका लागि अहिलेसम्म संविधान नै बनेको छैन । आधा बढी नेपालीको प्रतिनिधिलाई बेवास्ता गरी जबरजस्ती संविधान जारी गरिएको थियो । यो सातौं संविधान पनि कुन दिन असफल हुन्छ, ठेगान छैन ।

उत्तम व्यवस्था, संविधान र सरकार पटकपटक फेरिए पनि जनताको अवस्था नभैरिएको बताए । सरकार रहनु र नरहनुले जनतालाई कुनै फरक नपर्ने भन्दा संयोजक महतोले अहिले बनेको सरकारले फरक नपर्नेको टिप्पणी गरे ।

उत्तम भने, 'दुई टूला दल आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न गठबन्धन सरकार बनाएको छ, उनले भने, 'यो गठबन्धनबाट कुनै उजिमद छैन । सरकारको अनुभूति गर्ने नसकेर जनता निराश छन् ।'

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको ब्यानर राम्रो भए पनि अन्तर विषयवस्तु बेइमानी तथा छलकपटपूर्ण रहेको उनले दाबी गरे ।

“दुई टूला दल आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न गठबन्धन सरकार बनाएको छ”, उनले भने, “यो गठबन्धनबाट कुनै उजिमद छैन । सरकारको अनुभूति गर्ने नसकेर जनता निराश छन् ।”

हुने ठोक्नुवा गरेका छन् । जनकपुरधाम विमानस्थलमा सोमबार सञ्चारकर्मीहरूसँग कुराकानी गर्दै पूर्वमन्त्रीसमेत रहेको संयोजक महतोले भने, 'सम्पूर्ण

‘मेरो जीवन बचाइ दिने प्रजिअ अर्याल भगवान हुन्’

दुई समाचारदाता

जनकपुरधाम । साउदी अरेबियामा मृत्युदण्डको सजाय पाएका धनुषाको जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका- १७ का रामआशिष यादव घर फर्केका छन् ।

सोमबार रुपन्देही पुगेर आफूलाई मृत्युदण्डबाट जोगाउन पहल गर्नेहरुसंग उनले भेटघाटसमेत गरेको परिवारजनले जनाएका छन् ।

रुपन्देहीको कञ्चन गाउँपालिका-४ का दुर्गाप्रसाद शर्माको हत्या गरेको अभियोगमा यादवलाई ६ वर्ष साउदीको जेलमा बस्नु परेको थियो । त्यहाँको अदालतले फाँसीको सजाय सुनाइसकेको अवस्थामा पीडित परिवारजनलाई ४६ लाख रुपैयाँस्वरुप ब्लडमनि बुझाएर उनी हाल नेपाल फर्केका छन् ।

नेपाल फर्केपछि उनी ब्लडमनि स्वीकार गर्ने दुर्गाप्रसाद शर्माको परिवार, ब्लडमनि जुटाउन सहयोग गर्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारी गणेश अर्याल र उद्योगी व्यवसायीहरूसँग भेट्न रुपन्देही पुगेका छन् ।

मृत्युदण्डको सजाय सुनाएको ६ दिन पहिला मृतकको परिवारजनले ४६ लाख रुपैयाँ बुझेपछि यादवले जीवनदान पाएका छन् ।

‘साउदी अरबको पात्रो अनुसार दोस्रो महिनाको ११ तारिखमा मैले फाँसी पाउनेवाला थिएँ, सोमबार जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुपन्देहीमा उनले भने, ‘रुपन्देहीका सीडीओ साबले ४६ लाख रुपैयाँ जुटाउन सहयोग गरेर दुर्गा दाइ (साउदीमा हत्या भएका) को मेडमलाई दिएर मिलाएर गरेको कागज पठाएपछि म नयाँ जुनी पाएँ फर्केको हुँ ।’

यादवले आफू साउदीबाट नेपाल आउनेबित्तिकै शर्माको परिवारसँग माफी मान्न, गल्तीको प्रायश्चित गर्न र आफूलाई बचाउन सहयोग गर्ने पीडित परिवार, आर्थिक सहयोग र जुटाउन सहयोग गर्ने प्रजिअ अर्याल र रुपन्देहीका व्यापारीहरूसँग धन्यवाद दिए ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा



आयोजित कार्यक्रममा सहयोगदाता व्यवसायीहरु पनि भएका थिए । श्रीमती र छोरीहरूसहित आएका यादवले भावविभोर हुँदै सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गरे ।

ब्लडमनि जुटाएर आफ्नो ज्यान बचाउन प्रजिअ अर्यालको प्रमुख भूमिका रहेको भन्दै उनले भने, ‘एक जना सीडीओले मधेशको गरिब यादवको छोराको जीवन बचाइदियो, मैले उहाँलाई भगवान नै मानेको छु, म फाँसीमा गएँको भए मेरी श्रीमती र तीन छोरीको विचल्ली हुने थियो ।’

आमा-बुबा र तीन छोरीसहित ६ जनाको परिवारको जीविका चलाउन गाह्रो भएपछि यादव सन् २०१२ मा साउदी अरब पुगेका थिए । यादव र शर्मा साउदीमा पुल, सडक आदि बनाउने कन्स्ट्रक्सन कम्पनीमा काम गर्थे । शर्मा इलेक्ट्रिसियन थिए, यादव शुक्रमा लेबरको काम गर्थे भने पछि मेकानिक भए ।

शर्मा र यादव करिब ८ महिनासम्म एउटै कोठामा बसे । पछि बस्ने कोठा अलग भए पनि खाना खाने भास्ता भने एउटै थियो । यादवका अनुसार उनीहरुबीच पैसा सापटी लेनदेन पनि भइरहन्थ्यो ।

६ अक्टोबर सन् २०१८ मा

“एक जना सीडीओले मधेशको गरिब यादवको छोराको जीवन बचाइदियो, मैले उहाँलाई भगवान नै मानेको छु, म फाँसीमा गएँको भए मेरी श्रीमती र तीन छोरीको विचल्ली हुने थियो ।”

क्यामेरोबोर्ड खेल्दा उनीहरुबीच विवाद भयो । क्यामेरोबोर्डको गोटी खसेपछि सो गोटी टिप्ने क्रममा शर्मा लडेका थिए, पछि आफूले तानेर उठाउन खोज्दा उनको जेनै चुँडियो र सोही निहुँमा दुबैबीच भगडा भयो । उनीहरुबीच लडाई भयो । भगडा गरिरेको ठाउँमा निर्माण कम्पनीको छड र जस्तापातका बण्डलहरु त्यहाँ थियो । शर्मा तिनै छड र जस्तापातमाथि घोप्टो परेर बजारिएर गम्भीर घाइते भए । यादवले भने, ‘सोही राति दुर्गा दाइको

माफीको आशासहित रुपन्देही पुगे । प्रजिअ अर्याल प्रभुलाई लिएर मृतक शर्माको श्रीमती सीता शर्माको घर पुगेर मिलापत्रको प्रस्ताव राखे । ‘सुरुमा उहाँले मान्नुभएन’, प्रजिअ अर्यालले भने, ‘हामीले उहाँलाई धेरै प्रकारले आग्रह गर्नु पर्छ र पछि मनाउन सफल भयौं ।’

पटक-पटकको अनुरोध गर्दा पनि तीन महिनासम्म कुरा मिल्न सकेको थिएन । कञ्चन गाउँपालिकाका अध्यक्ष, जिल्ला समन्वय प्रमुख उमाकान्त चापागाँई, प्रजिअ अर्याललगायतको लगातारको प्रयासपछि शर्माको परिवारले ५० लाख रुपैयाँ ब्लडमनि मागेको थियो ।

५० लाख रकम जुटाउन धनुषामा रहेको यादव परिवारको लागि कठिन नै थियो । प्रजिअ अर्यालले धनुषाका प्रजिअलाई सम्पर्क गरेर यादवका लागि ब्लडमनि जुटाउन जिल्लामै पहल गर्दा सम्भव होला भनेर आग्रह गरे, तर त्यहाँबाट पहल हुन सकेन ।

त्यसपछि प्रजिअ अर्यालले रुपन्देहीमै सहयोग जुटाउन पहल गरे । उद्योग बाणिज्य महासंघ, लुम्बिनी प्रदेश अध्यक्ष कृष्णप्रसाद शर्मा र सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष ठाकुर कुमार श्रेष्ठलगायतसँग उनले कुरा गरे र एउटा कोष बनाउने सल्लाह भएको थियो ।

प्रजिअ अर्यालले ५० हजार, दुई जना सहायक प्रजिअ र रुपन्देहीका सुरक्षा निकायका तीन जना प्रमुखले जनही २५-२५ हजार रुपैयाँका दरले कोषमा जम्मा गरे । जिल्लाका ३० जना उद्योगी व्यवसायीबाट समेत ३६ लाख २५ हजार रुपैयाँ जम्मा भयो ।

रामआशिष यादवकी श्रीमती रेणुकामारीले १५ धुर खेत, अढाइ धुरको घडेरी र त्यसमा बनेको फुसको घर बेचेर १० लाख रुपैयाँ जुटाइन् ।

कुल ४६ लाख २५ हजार रुपैयाँ मुक्त दुर्गा प्रसाद शर्माकी श्रीमती सीतालाई दिएपछि मिलापत्र भएको प्रजिअ अर्यालले बताए ।

स्थानीय तहले अहिलेसम्म बजेट नल्याउँदा अन्योल कायमै

दुई समाचारदाता
राजविराज । अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को कानूनी व्यवस्था अनुसार असार १० गतेसम्म स्थानीयतहले बजेट ल्याउन सकेको छैन । तर सप्तरीको राजविराज नगरपालिकाले नै समय सीमाभन्दा दुई महिना बढी भइसकदा पनि बजेट ल्याउन नसकदा बजेट अन्योलता कायमै देखिएको छ ।



बजेट ल्याउने समय सीमा सकिएको दुई महिनाभन्दा बढी भइसकेको छ । तर पनि आगामी आर्थिक वर्षको बजेट ल्याउने मिति निर्धारण गर्न नसकदा संघीय अनुदान कटौतिसँगै विकास निर्माणका काम, आन्तरिक आयव्ययमा वृद्धि लगायत काम प्रभावित हुने देखिएको छ ।

त्यस्तै कानूनी व्यवस्थाको अवज्ञा तथा जनप्रतिनिधिको कार्यक्षमताबारे समेत प्रश्न उठ्न थालेको छ । स्थानीयतहको बजेट साउन १ गतेबाट कार्यान्वयनमा जान्छ, तर भदौ १० गते पार गरिसकदा पनि राजविराज नगरपालिकाले बजेट ल्याउन सकेको छैन, राजविराज नगरपालिकाका निवर्तमान मेयर शम्भुप्रसाद यादव भन्छन्, ‘बजेट समयमा नल्याउँदा अगामी आर्थिक वर्षको बजेट

कार्यान्वयनका लागि गर्नुपर्ने तयारी एकातिर पुग्दैन भने अर्को तिर नगरपालिकालाई आर्थिक नोक्सानी समेत व्यहोर्नु पर्नेछ ।’

आन्तरिक विवाद र तयारी नपुग्दा कानूनी व्यवस्था अनुसार अन्तिम मिति असार १० मा बजेट ल्याउन नसकेका नगरपालिका पार गर्दै त्यसको दुई महिनाभन्दा बढी

भुक्तानी, विकास निर्माणलगायतका कामसमेत प्रभावित हुने त्यहाँको कर्मचारीहरु बताउँछन् । जसपा नेपालको बहुमत रहेको पालिकामा उपमेयर ईसरत प्रवीण कार्यबाहकको जिम्मेवारी पाएकी छन् । मेयर भीमराज यादव हाल निलम्बित अवस्थामा छन् । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगद्वारा उनीविरुद्ध विशेष अदालतमा मुद्दा दर्ता गरेपछि निलम्बित छन् । विशेष अदालतले उनको विपक्षमा आदेश दिएपछि अहिले उनी न्याय खोज्दै सर्वोच्चमा पुगेका छन् ।

यसबारे छिट्टै सर्वोच्चको फैसला आउने अडकल गरिएको छ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विष्णु गुरुङले आन्तरिक तयारी गर्दागर्दै ढिलो हुन गएको बताउँछन् । उनले योजनागत बाँडफाँटको कतिपय विषयमा टुंगो लागिसकेको र केही वडाको सिलिङ तयारी हुँदै गरेको भन्दै छिट्टै नै नगरसभाको मिति तोकिने बताए । स्थानीयवासीले आन्तरिक खिचलो र विभिन्न विवादका कारण बजेट ल्याउन ढिलो भइरहेको भन्दै सो विवाद तत्कालका लागि समाधान गरी नगरसभाको मिति अचलम्ब तोक माग गरेका छन् ।

कृष्ण जन्माष्टमीको अवसरमा कलशयात्रा

दुई समाचारदाता
जनकपुरधाम।श्रीकृष्णजन्माष्टमीको अवसरमा जनकपुरधामको रेल्वे स्टेसनबाट विशाल कलशयात्रा निकालिएको छ ।



जनकपुरधामस्थित रेल्वे स्टेसन परिसरमा धूमधाम र श्रद्धापूर्वक श्रीकृष्ण जन्माष्टमी मनाइने गरिन्छ । बाजागाजासहित निकालिएको कलशयात्रामा ठूलो संख्यामा महिला तीर्थालुहरुको सहभागिता रहेको थियो । श्रीकृष्ण जन्माष्टमी पर्वको अवसरमा मधेशसहित गाउँघरमा सोमबारदेखि नै मेला लागेको छ । विभिन्न ठाउँमा भगवान् भाद्र कृष्णपक्ष अष्टमी तिथिका दिन कृष्ण जन्माष्टमी पर्व हर्षोल्लासका साथ मनाउने चलन अनुसार यस वर्ष पनि गाउँगाउँमा मनाइने गरिन्छ । भगवान् श्रीकृष्णको लीलामा

आधारित माटोको प्रतिमाहरु स्थापित गरेर कृष्ण पर्व मनाउने प्रचलन निकै पहिला देखि मिथिलामा रहेको पण्डित गणेश भा जानकारी दिए । मिथिलामा हरेक पर्व तथा उत्सवहरुमा माटोको प्रतिमा बनाएर पूजा गर्ने पहिला देखिकै विशिष्ट चलन रहेको पण्डित आचार्यले जानकारी दिए ।

जनकपुरधामस्थित रेल्वे स्टेसनमा हुँदै आएको श्रीकृष्णको पूजा आरधनाको अर्ध दशक पुगेको अवसरमा यस वर्ष पनि भव्यताका साथ श्रीकृष्णजन्माष्टमी मनाइने भएको छ । सोमबार मध्यरातमा सबै प्रतिमाहरुमा वैदिक विधि विधान अनुसार पण्डितले मन्त्रोच्चारणसहित प्राणप्रतिष्ठा गर्ने कार्यक्रम रहेको स्टेसन एरिया श्रीकृष्ण युवा कमिटीले जनाएको छ । यस अवसरमा जनकपुरधाममा सोमबारदेखि तीन दिनसम्म मेला लाग्ने छ । उद्देश्य एरियामा सांस्कृतिक कार्यक्रम पनि रहेको छ । स्टेसन एरियाको लाग्ने मेला भर्नाका लागि गाउँगाउँबाट भक्तजनहरु आउने गरेका छन् ।

कृषि मिटरको महसुल नगरपालिकाले भुक्तानी गर्ने

दुई समाचारदाता
रौतहट । रौतहटको राजपुर नगरपालिकाबाट कृषि मिटरको महसुल भुक्तानी गर्ने भएको छ । आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ बाट नगरसभाबाट पारित गरेको कृषि मिटरको महसुल नगरपालिकाले भुक्तानी गर्ने भएको छ ।



सहूलियतका लागि रौतहटको राजपुर नगरपालिकाले नगरक्षेत्रमा चलाइएको कृषि मिटरको महसुल रकम भुक्तानी गर्ने भएको छ । नगरक्षेत्रभित्रका किसानले खेतीपातीका लागि जडान गरेको कृषि विद्युत् मिटरको महसुल भुक्तानी गर्ने मेयर डा.राजिब आलमले जानकारी दिए ।

विद्युत् प्राधिकरणलाई सोभै भुक्तानी गरिने मेयर आलमले बताए । त्यसका लागि प्राधिकरणसँग नगरको सम्झौता हुँदै छ’ उनले भने, ‘कृषि मिटर चलाउँदा श्रवण मसानसम्मको महसुल नगरले भुक्तानी दिन्छ ।’ कृषि मिटर चलाएका किसानले प्राधिकरणमा मिटर किन्दा लिएको रसिद, ग्राहक नम्बरसहित कृषि शाखामा दर्ता भएपछि त्यसका आधारमा चालू आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को

असार मसान्तसम्मको महसुल नगरले प्राधिकरणलाई भुक्तानी दिने नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खुसेब आलमले प्रेस बिज्ञप्तीमार्फत जनाएका छन् । कृषि मिटर जडान गरेको प्राधिकरणको तथ्यांक उद्घृत गर्दै मेयर आलमले भने ‘किसानले खेतीपाती गर्दा मासिक रूपमा खपत गरेको विद्युत्को बिलअनुसार प्राधिकरणलाई भुक्तानी दिइनेछ ।’ सिँचाइको अन्य विकल्प नहुँदा किसानले डिजेलबाट

चल्ने पम्पसेटबाट खेती सिँचाइ गर्दै आएका थिए । तर सिँचाइ गर्दा महँगो पर्न जाने किसानको गुनासो गर्दै आएको थियो ।

कृषि विद्युतीकरणबाट सिँचाइ गर्दा कम लागतमा धेरै सिँचाइ गर्न सकिने भएकाले अब सजिलो विद्युत् महसुल नगरपालिकाले भुक्तानी गर्ने छ । पालिकाअन्तर्गतका सबै वडामा विद्युत् मिटर जडान अभियानसमेत सञ्चालन गरिएको छ । नगरसभा बैठकबाट किसानले खेत सिँचाइ गर्दा उठेको महसुल नगरपालिकाले तिरिदिने निर्णय भएको थियो ।

सिँचाइ क्षेत्र विस्तार हुँदा सहज सिँचाइ हुने, कृषि उत्पादन बढ्ने र किसानको लागतसमेत घट्ने भएकाले विद्युत् महसुल नगरपालिकाले ब्यहोर्ने निर्णय गरेको नगरपालिकाका मेयर डा. राजिब आलमले बताए ।

लागू औषधसहित एक महिला पक्राउ

दुई समाचारदाता
वीरगञ्ज । पर्सा प्रहरीले वीरगञ्जबाट एक महिलालाई लागू औषधसहित पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा मकवानपुर हेट्टौडा महानगरपालिका-११ भन्चाड टोलकी २३ वर्षीया सुस्मिता परियार रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले जनाएको छ । उनलाई शनिबार साँझ नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीको संयुक्त टोलीले वीरगञ्ज भन्सा र गेटबाट पक्राउ गरेको थियो । शंकास्पद अवस्थामा भारतको रक्सौलबाट वीरगञ्जतर्फ पैदल आउँदै गरेको परियारलाई प्रहरीले रोकी खानतलासी गर्दा उनले तीघ्रामा सेतो टेपले बेरी लुकाईछिपाई राखेको अवस्थामा विभिन्न प्रकारका प्रतिबन्धित लागू औषध फेला परेका थिए ।



आरोपित परियारको साथबाट युफिन -१० एम्पल, फेनारोन -१० एम्पल र डाइजेनाम -१० एम्पल फेला परेको थियो । उनीविरुद्ध लागू औषधसम्बन्धी कसुरमा जिल्ला अदालतबाट तीन दिन म्याद थप गरी आवश्यक अनसन्धान कार्य भइरहेको पर्सा प्रहरीको प्रवक्ता तथा प्रहरी नायब उपरीक्षक दीपक भारतीले बताए ।

सामाजिक सञ्जालको रचनात्मक प्रयोग गरौं ।

- सामाजिक सञ्जालमा प्राप्त भएका सूचनाको सत्यता बुझेर मात्र विश्वास गरौं,
- सामाजिक सञ्जालमा आउने भूटा वा भ्रामक सूचनाले अफवाह फैलाउन सक्छ,
- विश्वसनीय स्रोतबाट प्राप्त जानकारीलाई मात्र विश्वास गरौं,
- सामाजिक सञ्जालको प्रयोग ज्ञान प्राप्त गर्न र सूचना आदानप्रदान गर्न गरौं,
- सामाजिक सञ्जाललाई सकारात्मक र रचनात्मक रूपमा प्रयोग गरौं,
- सामाजिक सञ्जालको अत्यधिक प्रयोगले मानसिक तथा शारीरिक समस्या देखापर्न सक्छ, सतर्क रहौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड